

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ
ÚSTAV EKONOMIKY A MANAGEMENTU**

BEZPEČNOST OBCE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

AUTOR PRÁCE: Eva Kubátová

VEDOUCÍ PRÁCE: doc. Ing. Radim Roudný, CSc.

2007

**UNIVERSITY OF PARDUBICE
FACULTY OF ECONOMY AND ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF ECONOMY AND MANAGEMENT**

SAFETY OF COMMUNITY

BACHELOR WORK

AUTHOR: Eva Kubátová

SUPERVISOR: doc. Ing. Radim Roudný, CSc.

2007

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 15. května 2007

Eva Kubátová

Poděkování:

Děkuji panu Doc. Ing. Radimu Roudnému, CSc., vedoucímu práce, za odborné vedení a věcné připomínky k tématu, které jsem zpracovávala.

Dále bych ráda poděkovala panu Karolovi Polákovi, bezpečnostnímu řediteli Městského úřadu Přeštice, který mi velice ochotně poskytl informace potřebné pro moji praktickou část bakalářské práce.

Souhrn

V této práci se zabývám bezpečností obce. Zejména se snažím přiblížit problematiku bezpečnosti města Přeštice. Dále zde charakterizuji složky integrovaného záchranného systému a systému krizového řízení, které se na řešení bezpečnosti podílejí.

Hlavní část práce je však zaměřena na obec Přeštice a její bezpečnost a na analýzu bezpečnosti města. Zde nejprve charakterizuji město a zaměřuji se na Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, územní odbor Plzeň. Dále provádím analýzu rizik, která se vyskytují na území města Přeštice. Uvádím zde zhodnocení těchto rizik městem Přeštice a také vlastní analýzu rizik, která vychází z dotazníkového šetření.

Summary

In this work I occupy oneself with security of community. Especially I try put near the dillema safety of town Přeštice. Next I describe factors of Joint rescue service and Crisis control systém, who share in safety solution.

The feature is concentricity to town named Přeštice, her safety and her analyse safety of town. At first I describe the town and I target the Fire-brigade of Pilsen territory, territorial section Pilsen. Next I carry out analyse of diversification, that they offer into the territory of Přeštice. I mention assessment diversification, that start from questionnaire survey.

Obsah

1	Úvod	10
2	Bezpečnost obce, obecný popis	12
2.1	Bezpečnost	12
2.1.1	Řízení bezpečnosti	12
2.2	Krize	13
2.2.1	Mimořádné události	13
2.2.2	Krize podnikání – aktivit	14
2.3	Krizová situace	14
2.3.1	Typy krizových situací	14
2.4	Krizový stav	14
2.4.1	Charakteristika krizových stavů	15
2.5	Riziko	16
2.5.1	Rizika v obci	16
2.5.1.1	Povodně	16
2.5.1.2	Laviny	17
2.6	Integrovaný záchranný systém	18
2.6.1	Základní složky	19
2.6.1.1	Hasičský záchranný sbor ČR	19
2.6.1.2	Zdravotnická záchranná služba	20
2.6.1.3	Policie České republiky	21
2.6.2	Ostatní složky	23
2.7	Systém krizového řízení	23
2.7.1	Krizové řízení	23
2.7.2	Cíle krizového řízení	24
2.7.3	Orgány krizového řízení – orgány obce	24
2.7.3.1	Obecní úřad	24
2.7.3.2	Starosta obce	25
2.7.3.3	Bezpečnostní rada	25
2.7.3.4	Krizový štáb	26
2.7.4	Krizový plán	26
2.7.5	Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby	27
2.7.6	Fyzické osoby	28
2.8	Informování osob o charakteru možného ohrožení	28
2.8.1	Hromadné informační prostředky	28
2.8.2	Tvar a význam varovného signálu	28
3	Obec Přeštice a její bezpečnost	30
3.1	Poloha a historie města Přeštice	30
3.2	Ekonomika města Přeštice	31
3.3	Řešení bezpečnosti města Přeštice	32
3.3.1	Bezpečnostní rada města Přeštice	32
3.3.2	Krizový štáb města Přeštice	33
3.4	Ochrana obyvatelstva města Přeštice	35
3.4.1	Vyrozumění a varování obyvatelstva	35
3.4.1.1	Varovný signál	35
3.4.2	Ukrytí obyvatelstva	36
3.4.3	Nouzové přežití a zásobování obyvatelstva	36
3.4.4	Evakuace obyvatelstva	37
3.4.5	Výdej prostředků individuální ochrany obyvatelstva	37

3.5	Složky integrovaného záchranného systému	37
3.5.1	Působnost Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje	38
3.5.1.1	Požární stanice Přeštice	39
3.5.1.2	Jednotlivé typy událostí	41
3.5.2	Působnost Policie ČR správy Západočeského kraje	45
3.5.3	Působnost Zdravotnické záchranné služby na území Plzeňského kraje	46
4	Analýza bezpečnosti města Přeštice	47
4.1	Rizika na území města Přeštice z hlediska pravděpodobnosti výskytu	47
4.1.1	Výsledná matice rizik	48
4.2	Rizika na území města Přeštice z hlediska nebezpečí, které riziko představuje	49
4.2.1	První metoda – bodové hodnocení	49
4.2.2	Druhá metoda – párové porovnání	59
4.2.3	Porovnání metod	61
5	Hodnocení a doporučení	63
6	Závěr	67
	Seznam literatury	69
	Seznam příloh	71

1 Úvod

Důvodem, proč jsem si zvolila pro svoji bakalářskou práci téma Bezpečnost obce je skutečnost, že bezpečnost je pro člověka asi nejdůležitějším prvkem v jeho životě. A právě na bezpečnosti občana se nejvíce podílí obec, ve které člověk žije, pracuje, studuje. Představitelé obce musí, prostřednictvím svých orgánů a prvků, zajistit různá opatření proti ohrožení obce a občanů, v obci žijících.

Svoji práci zaměřím na přípravu opatření proti krizovým situacím a mimořádným událostem. Dále na složky integrovaného záchranného systému a na systém krizového řízení.

Krizové řízení je zaměřené zejména na člověka, lidskou společnost, životní prostředí i lidmi vytvořené prostředí. Cílem krizového řízení je zajistit trvale udržitelný rozvoj celé společnosti. Jde o záležitosti správy státu na všech jeho úrovních, soukromých organizacích, nevládních organizací i všech občanů. Snahou je udržet chování systému v určitých mezích, ve kterých se realizují žádoucí cíle a potlačují nežádoucí jevy.

Integrovaný záchranný systém je také důležitou součástí při krizových situacích. Integrovaným záchranným systémem se rozumí postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací, ochrana obyvatelstva (varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva) a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku. Je tvořen Hasičským záchranným sborem České republiky, Policií České republiky a zdravotnickou záchrannou službou a všechny tyto složky jsou vzájemně propojeny a většinou se krizových situací a mimořádných událostí společně účastní.

Při zpracování této práce čerpám poznatky hlavně ze zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), z osobních konzultací s bezpečnostním ředitelem Městského úřadu Přeštice a z dotazníkové šetření, ve kterém se zabývám důležitostmi jednotlivých rizik, které se mohou vyskytnout na území města s rozšířenou působností Přeštice.

Práci rozdělují do čtyř hlavních částí. V první části se zabývám obecně bezpečností obcí v České republice. Zde jsou rozebrány pojmy jako krizové situace, mimořádné události, rizika a jsou zde uvedeny krizové stavy, které mohou nastat. Dále v této kapitole přibližuji jednotlivé složky integrovaného záchranného systému a systému krizového řízení. Ve druhé části se už konkrétně zaměřuji na město Přeštice a jeho bezpečnost. Jsou zde rozepsány složky integrovaného záchranného systému a systému krizového řízení tak, jak působí v Přešticích a jak se připravují na mimořádné události a krizová opatření. Zde věnuji

pozornost hlavně Hasičskému záchrannému sboru Plzeňského kraje (územní odbor Plzeň), protože podle mého názoru jsou hasiči nejdůležitějším článkem integrovaného záchranného systému. Ve třetí části provádím analýzu rizik, která se vyskytují na území města Přeštice. Uvádím zde zhodnocení těchto rizik městem Přeštice a také vlastní analýzu rizik, která vychází z dotazníkového šetření. Ve čtvrté části se zaměřuji na zhodnocení rizik a řešení krizových situací v Přešticích a uvádím zde také své doporučení pro zlepšení informovanosti občanů o mimořádných událostech a pro zlepšení zásahu.

Cílem bakalářské práce je obecný popis bezpečnosti obcí. Hlavním cílem je analýza bezpečnosti území obce Přeštice, popis a analýza integrovaného záchranného systému ve vztahu k regionu obce Přeštice, hlavně hasičského záchranného sboru.

2 Bezpečnost obce, obecný popis

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí. Každá část území České republiky je součástí území některé obce.

2.1 Bezpečnost

Bezpečnost je stav, při kterém vzniká újmy na životech a zdraví lidí, majetku, životního prostředí, lidské společnosti a v dnešní době i u kritické infrastruktury má přijatelnou pravděpodobnost. Bezpečnost je žádoucí stav, který je zajišťovaný usměrněným řízením státu za pomoci technických, organizačních, právních, finančních a výchovných opatření. Tato opatření jsou aktivní a pasivní:

- pasivními opatřeními je vytvoření bariér,
- aktivními opatřeními je vybudování systémů, které zabraňují vzniku nežádoucích jevů.

Základní povinností státu je zajištění územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot. Česká republika se člení na třináct krajů + hlavní město Praha. Každý z těchto krajů si musí zajistit ochranu před nebezpečím, které může vzniknout na jeho území a postihnout obyvatele obcí daného kraje.

Bezpečnostní politika je chápána jako souhrn opatření a postupů za účelem prevence a zmenšení hrozeb a z nich vyplývajících rizik s cílem zajistit vnitřní a vnější bezpečnost a ochranu občanů a státu.

Bezpečnostní zájmy:

- životní zájem (zajištění existence a života občanů)
- ochrana života, zdraví a majetku při nehodách
- vnitřní bezpečnost
- pořádek.

2.1.1 Řízení bezpečnosti

Řízení bezpečnosti spočívá v plánování, organizování, přidělování pracovních úkolů a také v kontrole využívání zdrojů, které jsou k dispozici s cílem dosáhnout požadované úrovně

bezpečnosti. Zvýšení bezpečnosti lze dosáhnout využíváním různých ochranných opatření (technických, právních, organizačních, aj.).

Při řízení bezpečnosti se provádí opatření na odvracení vzniku pohrom nebo na odvracení jejich ničivých dopadů a na opatření zmírňující tyto dopady. Dále se provádí ještě opatření ke zmírnění ničivých dopadů pohrom na životy a zdraví lidí, lidské společnosti a životního prostředí.

2.2 Krize

Krize je situace, ve které je významným způsobem narušena rovnováha mezi základními charakteristikami systému (je narušeno poslání, hodnoty a cíle systému) a postojem okolního prostředí k danému systému.

Krize je vždy spjata s hrozbou, mnohdy ji lze obtížně předpovědět, má vždy sociální dopady a znamená výraznou emocionální zátěž, která se projevuje zmatkem a napětím. Jedná se o určitou událost, proces nebo stav, který je nepříznivý a nežádoucí.

Krize členíme na mimořádné události a krize podnikání – aktivit.

2.2.1 Mimořádné události

V průběhu života můžeme být svědky událostí, kterým říkáme mimořádné, protože přicházejí většinou neočekávaně a ohrožují životy a zdraví obyvatel a vždy mají pouze negativní výsledek. Způsobují velké škody na majetku a životním prostředí. Mohou vzniknout škodlivým působením sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy nebo jejich kombinací. Takovými událostmi mohou být např. povodeň, orkán, technologická havárie s únikem nebezpečných látek, velká dopravní nehoda, rozsáhlý požár, teroristický čin.

Pro obce je prvotním partnerem obec s rozšířenou působností, na kterou se obrací v případě, že nestačí vlastními silami a prostředky čelit následkům mimořádné události. Lidé se od nepaměti v zájmu své existence museli vypořádat s různými nepříznivými vlivy. Na nespočetných faktorech lze ukázat, že se prostřednictvím zvládnutí nepříznivých vlivů lidstvo vyvíjelo. Před společností život staví určité problémy a překážky, které se člověk musí naučit překonávat, řešit je tak, aby si tato společnost uměla poradit se situacemi, kterým obecně říkáme rizika a nedopustila, aby se vyvíjela k záhubě, likvidaci a katastrofě.

2.2.2 Krize podnikání – aktivit

Tyto krize vyplývají z plánovaných aktivit, které mohou mít výsledek pozitivní či negativní. Negativní výsledky jsou nechtěné, ale vyplývají ze zamýšlené aktivity, která se může podařit nebo nemusí a v tom případě vznikne krizová situace.

2.3 Krizová situace

Za krizovou situací se označuje mimořádná událost, při které je vyhlášen některý z krizových stavů. Krizová situace je stav, kde jsou bezprostředně ve velkém rozsahu ohroženy životy a zdraví občanů, životní prostředí, majetkové hodnoty, veřejný pořádek nebo hospodářství. Případně může být za krizovou situaci považováno vnější ohrožení státu jako důsledek ozbrojeného konfliktu, teroristické akce nebo jiné akce ohrožující stabilitu státu. Krizovou situaci lze považovat za výzvu a příležitost k nápravě, k pozitivní změně. Pokud se tato příležitost nevyužije a nelze použít připravené zdroje, zásoby a rezervy, nastává doba, kdy je nutné přejít ke krizovému řízení. Je nezbytné vyhlásit krizový stav.

Způsoby řízení a zvládnání krizových situací jdou ruku v ruce s technickým rozvojem. Jak se zvyšují technické možnosti a dovednosti, tak přibývá i množství katastrofických rizik.

Za poslední desetiletí se razantně změnilы hodnotové postoje člověka vůči lidskému životu, materiálním a duchovním hodnotám a ekologickému chování.

2.3.1 Typy krizových situací

Krizové situace:

- Přírodní,
  - Živelné pohromy,
  - Hromadné nákazy,
- Antropogenní,
  - Provozní havárie a havárie spojené s infrastrukturou,
  - Vnitrostátní společenské a ekonomické krize.[5]

2.4 Krizový stav

Krizový stav lze definovat jako stav narušení dynamické rovnováhy systému s jeho okolím, jeho činnosti a podmínek existence tak, že hrozí jeho dlouhodobá degradace až zánik.[19]

Právo vyhlásit krizový stav mají pouze orgány krizového řízení, a to za podmínek stanovených zákonem. Vyhlášení krizového stavu lze považovat:

- za skutečnost, že dané jevy odpovídají pojmu krizová situace,
- za právní akt, kterým orgány krizového řízení přebírají odpovědnost za její řešení.[1]

2.4.1 Charakteristika krizových stavů

Tabulka 2.4.1-1: charakteristika krizových stavů

Název	Vyhlašující orgán	Důvod	Území	Doba trvání
Válečný stav	Parlament	je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení	celý stát	není omezeno
Stav ohrožení	Parlament na návrh vlády	je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy	- celý stát - omezené území státu	není omezeno
Nouzový stav	Vláda (předseda vlády)	v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost	- celý stát - omezené území státu	Nejdéle 30 dnů
Stav nebezpečí	Hejtman kraje, primátor hl. m. Prahy	jsou-li v případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek IZS	- celý kraj - část kraje	Nejvýše 30 dnů (prodloužení se souhlasem vlády)

Zdroj: bezpečnostní ředitel MÚ Přeštice

Při vyhlášení jakéhokoli typu krizového stavu mohou být po dobu jeho trvání omezena některá občanská a lidská práva (svoboda pohybu, shromažďování), urychlen legislativní proces aj., aby byla usnadněna zasahujícím jednotkám Integrovaného záchranného systému a

řídícím orgánům eliminace krizové situace a zabezpečeny životy a zdraví obyvatelstva, jakož i majetek a ostatní hodnoty.

Krizová situace a krizový stav spolu vzájemně souvisí. Vyhlášení krizového stavu je závislé na existenci krizové situace.

2.5 Riziko

Pojem riziko můžeme chápat jako možnost vzniku události s výsledkem odchylným od předpokládaného cíle, a to s určitou objektivní pravděpodobností.

Riziko v sobě skrývá náboj potenciaálního nebezpečí nepříznivého vývoje. Vývoj rizika jako kvantifikované nejistoty může za určitých podmínek vést ke vzniku mimořádného stavu, který dalším vystupňováním může přerůst do stavu krize. Současná doba vnáší do chápání nepříznivých vlivů novou kvalitu. Vyžaduje, aby se k nim přistupovalo uceleně a cílevědomě, nikoli pouze tzv. metodou pokusů a omylů.

2.5.1 Rizika v obci

Základními riziky jsou přírodní mimořádné události a antropogenní mimořádné události. Příklady rizik:

2.5.1.1 Povodně

Povodně patří mezi přírodní mimořádné události. Ochrana před povodněmi je řízena povodňovými orgány, které ve své územní působnosti odpovídají za organizaci povodňové ochrany, řídí, koordinují a kontrolují činnost ostatních účastníků ochrany před povodněmi.

Po dobu povodně spolupracují s krizovými štáby tyto povodňové orgány obcí:

- povodňové komise obcí,
- povodňové komise obcí s rozšířenou pravomocí,
- povodňové komise ucelených povodí,
- Ústřední povodňová komise.

Povodňová komise obce je po dobu povodně povodňovým orgánem obce a může v době povodně činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečení řízení ochrany před povodněmi.

Předsedou povodňové komise obce je starosta obce, který jmenuje další členy komise ze členů obecního zastupitelstva a z fyzických a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi.

Povodňové orgány obcí na území spravovaném městem Přeštice jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností.

Stupeň povodňové aktivity

K zajištění včasného provedení postupu protipovodňových opatření nastávají a vyhláší se stupně povodňové aktivity. Jednotlivé stupně povodňové aktivity vyhláší povodňové komise ve svých územních obvodech. Jedná se o tyto stupně:

- 1. stupeň povodňové aktivity = stav bdělosti

Stav bdělosti nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí. Tento stupeň nastává při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů, a to například v Přešticích při $150 \text{ cm/m}^3/\text{s}$. Činnost zahajuje hlásná a hlídková služba.

- 2. stupeň povodňové aktivity = stav pohotovosti

Stav pohotovosti se vyhláší v případě, že nebezpečí přirozené povodně přeroste v povodeň a dochází k zaplavování území mimo koryto. Vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti a to například v Přešticích při $220 \text{ cm/m}^3/\text{s}$. Do pohotovosti se uvádějí povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi.

- 3. stupeň povodňové aktivity = stav ohrožení

Stav ohrožení se vyhláší při nebezpečí vzniku velkých škod, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů, například v Přešticích při $250 \text{ cm/m}^3/\text{s}$. Provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Informace o vyhlášeném stupni povodňové aktivity se uvádějí do zpráv hromadných informačních prostředků. Tyto informace také poskytují orgány samosprávy nebo orgány státní správy.

2.5.1.2 Laviny

Laviny jsou také příkladem přírodních mimořádných událostí. Obětmi lavin se stává ročně několik desítek lidí. Lavina vzniká vždy na stejných místech, ale čas zřícení je

nevypočitatelný. Před lavinami je možné se chránit, a to například cílenou iniciací lavin.

Laviny dělíme na:

- prachové laviny, které vznikají při nízkých teplotách a kdy nový sníh padá na vrstvu staršího sněhu, kde se neudrží,
- základové laviny, které jsou nebezpečnější a při kterých se najednou odtrhne vrstva sněhu.

Mezi další přírodní mimořádné události patří zemětřesení, sesuvy půdy, zdvihy a poklesy. Tyto události u nás nejsou běžné, proto se o nich nezmiňuji.

Antropogenní mimořádné události vznikají lidskou činností. Tato činnost má za následek uvolnění hmot a energií, které způsobí ztráty na lidských životech, ničení majtkových hodnot a devastaci životního prostředí. Jedná se o:

- kontaminaci vody a půdy,
- ohrožení výbuchem, požárem nebo únikem nebezpečných látek,
- radiační nehody a havárie,
- nehody v dopravě,
- pád letadla,
- narušení telekomunikačních a energetických sítí,
- havárie plynovodů,
- technologické havárie ,
- bezpečnostní ohrožení jako vojenské konflikty a terorismus, a jiné.

Na řešení mimořádných událostí se podílí řada systémů, které tvoří bezpečnostní systém ČR. Základní systémy ochrany obyvatelstva obcí jsou integrovaný záchranný systém a systém krizového řízení.

2.6 Integrovaný záchranný systém

Integrovaným záchranným systémem se rozumí postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací, ochrana obyvatelstva (varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva) a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku.

2.6.1 Základní složky

Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro ohlášení vzniku mimořádné události, pro její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Proto rozmísťují své síly a prostředky po celém území státu.

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba,
- Policie České republiky.

2.6.1.1 Hasičský záchranný sbor ČR

Základním posláním Hasičského záchranného sboru ČR je, podle zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR, chránit životy a zdraví obyvatel, majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.

Hasičský záchranný sbor ČR se skládá z Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru ČR, které je součástí Ministerstva vnitra a čtrnácti hasičských záchranných sborů krajů. Krajské hasičské záchranné sbory sídlí v krajských sídlech. V čele Generálního ředitelství je generální ředitel hasičského záchranného sboru, který je náměstkem ministra vnitra. Generální ředitelství řídí hasičské záchranné sbory krajů, které jsou organizačními složkami státu a účetními jednotkami (jejich příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva). Generální ředitelství a hasičské záchranné sbory krajů zřizují vzdělávací, technická a účelová zařízení hasičského záchranného sboru. Hasičské záchranné sbory jednotlivých krajů mají obdobnou vnitřní strukturu jako Generální ředitelství. Krajská ředitelství řídí jednotlivé územní odbory, jejichž působnost je shodná s územím bývalých okresů.

Příslušníkům hasičského záchranného sboru náleží služební stejnokroj a hodnost. Každý příslušník hasičského záchranného sboru je i v době, kdy je mimo službu povinen provést zásah, popřípadě učinit jiná opatření k provedení zásahu.

Hasičský záchranný sbor ČR je hlavním koordinátorem a páteří integrovaného záchranného systému. V případě vzniku mimořádné události nebo krizového stavu slučuje všechny záchranné složky a zabezpečuje koordinovaný postup při provádění záchranných a likvidačních prací. Hasičský záchranný sbor ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s

ostatními složkami integrovaného záchranného systému i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a se druženými občany.

Hasičský záchranný sbor kraje je nejdůležitější složkou integrovaného záchranného systému, která:

- usměrňuje integrovaný záchranný systém na úrovni kraje,
- zpracovává poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje,
- řídí provoz informačních a komunikačních sítí integrovaného záchranného systému kraje,
- organizuje školení zaměřené na vzájemnou součinnost složek integrovaného záchranného systému,
- plní úkoly operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému (informační a operační střediska povolávají a nasazují síly a prostředky integrovaného záchranného systému a provádí varování obyvatelstva).

Postavení jednotek hasičského záchranného systému krajů vyplývá z jejich vybavení potřebnou technikou, záchrannými prostředky a lidskými zdroji jako speciálně vycvičenými příslušníky, kteří koordinují činnost v prostoru vzniku mimořádné události.

Působnost Hasičského záchranného sboru ČR, jeho úkoly i kompetence v oblasti požární ochrany, krizového řízení, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému upravují zákony.

2.6.1.2 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba je základním článkem integrovaného záchranného systému pro poskytování zdravotnické péče. Tato služba poskytuje odbornou neodkladnou přednemocniční péči, které probíhá od přijetí oznámení až po předání poškozeného do nemocniční péče.

Přednemocniční neodkladná péče je poskytována při stavech, které:

- bezprostředně ohrožují život postiženého,
- způsobí bez rychlého poskytnutí odborné první pomoci trvalé následky,
- mohou vést prohlubováním chorobných změn k náhlé smrti,

- působí náhlé utrpení a bolest,
- působí změny v chování a jednání, ohrožující postiženého nebo jeho okolí.

Základem práce zdravotnické záchranné služby je co nejvíce přiblížit poznatky a možnosti medicíny v oblasti rychlé zdravotnické pomoci k postiženému a pomocí jednotlivých článků záchranného řetězce provést lékařské výkony, zvyšující šance poškozeného na záchranu jeho života a zdraví na místě nehody. K tomu, aby byla šance na záchranu života poškozeného co nejvyšší, je vytvořena síť zařízení a pracovišť zdravotnické záchranné služby, jejichž výkonnými prvky jsou výjezdové skupiny:

- rychlá lékařská pomoc,
- rychlá zdravotnická pomoc,
- doprava raněných a nemocných v podmínkách neodkladné péče.

Systém zdravotnické záchranné služby je organizován tak, aby jakýkoliv článek systému mohl poskytnout pomoc přímo na místě u poškozeného (pacienta) do 15 minut od přijetí oznámení.

2.6.1.3 Policie České republiky

Policie ČR je výkonným orgánem státní moci, plní úkoly v oblasti bezpečnosti občanů, ochrany majetku a veřejného pořádku. Policie je řízená centrálně.

Policie ČR je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, s působností na celém území republiky. Vznikla dne 15. července 1991 přeměnou Veřejné bezpečnosti Sboru národní bezpečnosti zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. Plní zejména úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, a to prostřednictvím svých příslušníků (policistů), kteří jsou organizováni v různých útvarech. Policisté jsou ve služebním poměru. Vedle policie České republiky existují také městské, resp. obecní policie řízené jednotlivými městy a obcemi.

Policie je podřízena ministerstvu vnitra. Řídícími strukturami jsou:

- Policejní prezidium ČR,
- správy jednotlivých krajů,
- okresní ředitelství.

Každá z těchto úrovní disponuje vlastními operačními středisky, na kterých je zajištěn nepřetržitý provoz a tyto operační střediska jsou navzájem komunikačně propojena.

V policii působí:

- služba pořádkové policie,
- služba kriminální policie a vyšetřování,
- služba dopravní policie,
- služba správních činností,
- ochranná služba,
- služba cizinecké a pohraniční policie,
- služba rychlého nasazení,
- služba železniční policie,
- letecká služba.

V čele jednotlivých služeb stojí ředitelé, které jmenuje a odvolává policejní prezident. Ředitel je také v čele útvaru ochranné služby, který zajišťuje ochranu prezidenta České republiky a ochranu objektů, v nichž prezident pobývá. Tohoto ředitele policejní prezident jmenuje a odvolává se souhlasem prezidenta České republiky.

Policie je předurčena k plnění úlohy bezpečnostní složky v době mimořádných situací. Vytváří potřebný prostor pro činnost zdravotnické záchranné služby a hasičského záchranného sboru.

Příslušníci policie v rámci integrovaného záchranného systému plní tyto úkoly:

- zabezpečují uzavření prostoru mimořádné situace,
- zabezpečují regulaci dopravy v prostoru mimořádné situace,
- znepřístupňují vstup nepovolaným osobám do uzavřeného prostoru,
- řeší ochranu majetku a zařízení,
- vyšetřují příčiny vzniku mimořádné situace.

2.6.2 Ostatní složky

Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují pomoc při záchranných a likvidačních pracích na vyžádání. Pomocí na vyžádání se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci při provádění záchranných a likvidačních prací.

Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Poskytování plánované pomoci na vyžádání se zahrnuje do poplachového plánu integrovaného záchranného systému, který je vydáván nařízením kraje společně s požárním poplachovým plánem kraje.

2.7 Systém krizového řízení

2.7.1 Krizové řízení

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) je definováno krizové řízení: „krizové řízení je souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností, prováděných v souvislosti s řešením krizové situace“.

Krizové řízení zajišťuje provádění čtyř základních kroků, jejichž cílem je odvrátit pohromy, zmírnit a zvládnout dopady pohrom tak, aby byl možný další rozvoj. Těmito základními kroky jsou: prevence, připravenost, zásah a obnova.

Krizové řízení je záležitostí všech pracovníků i občanů. Jeho koordinaci provádí vláda a orgány krizového řízení. Cílem koordinace je stanovit zásady pro provádění jednotlivých kroků krizového řízení, stanovit odpovědný resort pro každý typ krize, vytvořit podmínky pro

realizaci kroků a zajistit finanční krytí, zajistit kontrolu plnění úkolů při krizové situaci, zvládnout krizi v optimální době a za použití přijatelných zdrojů a minimálních ztrát.

Krizové řízení se skládá z analýzy možných rizik na území obce, které mohou způsobit kritické situace, hodnocení velikosti ohrožení, identifikace cílů, plánování preventivních opatření, zajištění připravenosti na krizové situace, obnova dalšího rozvoje území.

2.7.2 Cíle krizového řízení

Cílem krizového řízení je:

- ochrana životů a zdraví obyvatel,
- ochrana životního prostředí, majetku a kulturních památek,
- zajištění zdrojů pro přežití lidí,
- zajištění připravenosti pro případ vzniku kritické situace,
- garance obnovy území po kritické situaci.

2.7.3 Orgány krizového řízení – orgány obce

Orgány obce zajišťují připravenost obce na vznik a řešení krizové situace. Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí jsou orgány obce povinny zajistit provedení stanovených krizových opatření. Pokud je k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá nařízení obce účinnosti v okamžiku jeho vyvěšení na úřední desku obecního úřadu. Nařízení obce se také zveřejní dalšími způsoby, například prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu.

2.7.3.1 Obecní úřad

Obecní úřad organizuje přípravu obce na krizové situace, zpracovává krizový plán (v tomto případě starosta zřizuje bezpečnostní radu obce), shromažďuje údaje o počtu osob, které se nachází na území obce, podílí se na zajištění veřejného pořádku.

Obecní úřad seznamuje fyzické a právnické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými likvidačními a záchrannými pracemi a ochranou obyvatelstva.

2.7.3.2 Starosta obce

Starosta obce v době krizového stavu zabezpečuje varování osob, nařizuje a organizuje evakuaci osob, je oprávněn požádat právnické a fyzické osoby o poskytnutí dobrovolné pomoci, plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce.

Starosta obce odpovídá za připravenost obce na řešení krizových situací, za údržbu a provoz informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.

Starosta zřizuje bezpečnostní radu obce a pracovním orgánem starosty je krizový štáb obce – ten se svolává a jedná:

- při řešení krizové situace a ke zmírnění jejích následků,
- při koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- při taktických a prověřovacích cvičeních.

2.7.3.3 Bezpečnostní rada

Bezpečnostní rada obce je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Bezpečnostní rada obce má nejvíce osm členů. Starosta obce, který je předsedou bezpečnostní rady, jmenuje členy bezpečnostní rady:

- místostarostu,
- tajemníka obecního úřadu,
- příslušníka policie České republiky,
- příslušníka hasičského záchranného sboru kraje,
- velitele sboru dobrovolných hasičů obce,
- zaměstnance obce, kterého zároveň jmenuje tajemníkem bezpečnostní rady obce.

Bezpečnostní rada projednává zajištění připravenosti obce na krizové situace, rozpracování úkolů krizového plánu kraje, roční zprávu o stavu prostředků pro varování osob v obci, plán evakuace osob, finanční prostředky vyčleněné na zajištění krizové situace.

Při provádění krizových opatření, tzn. v době krizového stavu, popřípadě když je o to na základě zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému předseda příslušné bezpečnostní rady při mimořádné situaci požádán, vznikají jako hlavní orgány krizového řízení krizové štáby.

2.7.3.4 Krizový štáb

Organizační strukturu krizového štábu obce stanovuje vedoucí krizového štábu „zřizovacím dokumentem“. Také je zpracován jednací řád činnosti krizového štábu při společné schůzi krizového štábu. Tento jednací řád vychází z jednacího řádu bezpečnostní rady. Společné schůze krizového štábu se účastní, vedle členů bezpečnostní rady, určení členové stálé pracovní skupiny krizového štábu.

Členy krizového štábu obce jsou:

- členové příslušné bezpečnostní rady,
- členové stálé pracovní skupiny krizového štábu.

Členy stálé pracovní skupiny krizového štábu jsou:

- tajemník krizového štábu,
- pracovníci obecního úřadu obce,
- zástupci složek integrovaného záchranného systému.

Stálá pracovní skupina krizového štábu se člení na odborné skupiny, které plní jednotlivé úkoly.

Krizový štáb se svolává na pokyn vedoucího krizového štábu. Informační a operační středisko integrovaného záchranného systému realizuje ústní, písemný nebo zpětným voláním ověřený telefonický pokyn vedoucího krizového štábu ke svolání štábu (tzn., že povolává řídicí pracovníky, informuje členy bezpečnostní rady, oznámí nadřízenému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému svolání krizového štábu).

2.7.4 Krizový plán

Krizový plán je dokument, vytvořený pro potřeby krizových štábů a komisí. Je to také podklad k zabezpečení sil a prostředků, výcviku členů krizového štábu, záchranářů a obyvatelstva ke zvládnutí praktických činností jako například poskytování první pomoci, evakuace, vyprošťování, způsoby komunikace.

Krizový plán je pomůckou pro krizový štáb před krizovým stavem. Za krizového stavu se používá operační dokumentace (havarijní karty, informační databáze, formuláře, evidenční tabulky a jiné).

Realizace krizového plánu zajišťuje havarijní připravenost sil a prostředků. To znamená zejména připravenost lidských a ekonomických zdrojů pro případ vzniku mimořádné situace, minimalizaci dopadů a provedení likvidačních prací.

Hasičský záchranný sbor a obecní úřad obce před rozpracováním krizového plánu projednávají v bezpečnostní radě:

- zaměření a rozsah krizového plánu,
- určení osoby odpovědné za zpracování krizového plánu,
- rozdělení odpovědností za zpracování dílčích částí krizového plánu,
- spolupráce s dalšími subjekty podílejícími se na zpracování krizového plánu,
- termín projednání krizového plánu v bezpečnostní radě,
- pravidla manipulace s krizovým plánem,
- termín průběžných kontrol.

2.7.5 Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby

Na výzvu příslušného orgánu krizového řízení jsou právnícké osoby a podnikající fyzické osoby povinny podílet se na zpracování krizových plánů při přípravě na krizové situace.

Pokud jde o právnícké osoby nebo podnikající fyzické osoby, které plnění opatření vyplývající z krizového plánu, musí tyto osoby zpracovávat plány krizové připravenosti, tzn. plán, ve kterém je upravena příprava příslušné právnícké nebo podnikající fyzické osoby na řešení krizových situací.

V případě, že obec zahrne do krizového plánu konkrétní právníckou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, je povinna:

- bezplatně poskytnout požadované prostředky,
- informovat o hrozících mimořádných událostech,
- informovat o plánovaných opatřeních,
- varovat, zajistit evakuaci, ukrytí,
- organizovat záchranné práce,
- organizovat přípravu vzájemné pomoci.

2.7.6 Fyzické osoby

Fyzická osoba má právo na nezbytné informace o připravovaných krizových opatřeních k ochraně jejího života, zdraví a majetku.

Fyzická osoba je v době krizového stavu povinna uposlechnout výzvy orgánů krizového řízení, hlásit přechodnou změnu svého pobytu v obci, vykonávat uloženou pracovní výpomoc, poskytnout požadované věcné prostředky.

2.8 Informování osob o charakteru možného ohrožení

Informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, o opatřeních a způsobu jejich provedení zabezpečuje obecní úřad a zaměstnavatel. Využívají k tomu informace od hasičského záchranného sboru kraje.

2.8.1 Hromadné informační prostředky

Ten, kdo provozuje hromadné informační prostředky (např. rozhlasové vysílání), je povinen na základě žádosti orgánů krizového řízení uveřejnit informace o vyhlášení krizového stavu a nařízených krizových opatřeních.

Osoby se informují zejména letáky a informačními brožurami, besedami s obyvatelstvem, ukázkami činnosti integrovaného záchranného systému.

Občanům se sdělují informace o zdrojích rizik vzniku mimořádných událostí, o činnosti integrovaného záchranného systému, o opatřeních ochrany obyvatelstva (varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití), o poskytování vzájemné pomoci.

2.8.2 Tvar a význam varovného signálu

Varovný signál „všeobecná výstraha“ je vyhlášován kolísavým tónem po dobu 140 vteřin. Může být vyhlášován třikrát za sebou v přibližně třiminutových intervalech.

Kromě varovného signálu „Všeobecná výstraha“ existuje v České republice ještě signál „Požární poplach“. Tento signál je vyhlášován přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón). Vyhláší se za účelem svolání jednotek požární ochrany. Signál „Požární poplach“ vyhlášený elektronickou sirénou napodobuje hlas trubky troubící tón „HO-ŘÍ“, „HO-ŘÍ“...po dobu jedné minuty.

Ověřování provozuschopnosti systému varování a vyrozumění se provádí zpravidla každou první středu v měsíci ve 12 hodin akustickou zkouškou koncových prvků varování

zkušebním tónem (nepřerušovaný tón sirény po dobu 140 vteřin). O této skutečnosti se obyvatelé dozví z hromadných informačních prostředků.

3 Obec Přeštice a její bezpečnost

3.1 Poloha a historie města Přeštice

Přeštice jsou největším městem jižního Plzeňska a leží ve středu Plzeňského kraje. Plzeňský kraj se rozprostírá na jihozápadě České republiky. Sousedí na severozápadě s Karlovarským, na severu s Ústeckým, na severovýchodě se Středočeským a na východě s Jihočeským krajem. Nejdlejší hranici má na jihozápadě s Německem (Bavorskem).

Obrázek 3.1-1: poloha Přeštic v České republice

Zdroj: prestice.turistik.cz

Přeštice se rozkládají v nadmořské výšce 366m na levém břehu řeky Úhlavy, v malebných končinách Plzeňské pánve. Přešticko má ráz úrodné krajiny inklinující spíše k zemědělství než k průmyslu, s poměrně velkým zastoupením lesních porostů a příznivým podnebím.

Město jako živý organismus roste a upadá spolu se svými občany. Je vždy tím, co z něho udělají lidé.

Přeštice si až do 19. století zachovávali starosvětský ráz. Práce jejich obyvatel, převážně drobných řemeslníků a živnostníků, po staletí budovala dobrou pověst města. Možnost voleb okresních samospráv (od roku 1865) pomohla Přešticím na téměř sto let ke stabilnímu postavení ve státní správě. Místní okresní zastupitelstva se mnoho zasloužila o všeobecný rozkvět města i okolí, a tak zejména období mezi dvěma válkami patřilo v historii

Přeštice k neklidnějším a nejšťastnějším. Svědectví o tom přináší například městské kroniky. Památky za tzv. první republiku jsou základem i muzejní sbírky v Domě historie Přešticka.

Teprve se vstupem do třetího tisíciletí jakoby město znovu a ve všech směrech nabralo „druhý dech“. Především díky promyšlenému hospodaření vedení města a dobré dopravní dostupnosti se Přeštice stávají stále zajímavějším cílem pro bydlení, kulturní i sportovní využití. S městskými částmi Žerovice, Skočice a Přeštice-Zastávka čítají dnes už téměř 7000 obyvatel.

V 90. letech minulého století se Přeštice přidaly k městům, která navázala mezinárodní partnerské vztahy. V roce 1993 s bavorským městem Nittenau a o pět let později s městem Chadton v americkém státě Nebraska.

Přechod výkonu státní správy na Přeštice, jako na obec s rozšířenou působností, tzv. obec III. typu, od 1. 1. 2003, navrácí městu po 43 letech stagnace význam přirozeného centra pro 20000 obyvatel třiceti obcí této spádové oblasti jižního Plzeňska.

3.2 Ekonomika města Přeštice

Na hospodářském rozvoji města Přeštice se podílelo několik okolností:

- poloha na důležité dopravní tepně v blízkosti vodního toku,
- existence monumentálního poutního chrámu,
- četné trhy, související s proslulým chovem husí a vepřového dobytka.

To vše přivádělo do města množství lidí a nových informací. Kvetl obchod s tradičními místními řemesly, jako s řeznictvím a koželužstvím. Drobné průmyslové provozy až do konce 40. let 20. století zpracovávaly hlavně zemědělskou produkci. Byly zde například lihovar, sladovna, jatky, továrna na zužitkování ovoce, hospodářské družstvo, pila. Při nalezištích kvalitních cihlářských hlín vzniklo několik cihelen.

Po roce 1948 bylo zahájeno posilování průmyslové základny města. Nové podniky reprezentovaly stavební, dřevozpracující, elektrotechnický, drobný strojírenský a oděvní průmysl. Kromě JZD tu působil ještě Státní statek, Agrochemický podnik, Strojní a traktorová stanice a Zemědělský nákupní a zásobovací podnik.

Největší ranou pro Přeštice byla ztráta statutu okresního města v roce 1960. Znamenala nejen zrušení většiny úřadů, ale také střední školy, muzea a dalších institucí. Město stagnovalo a žilo ze své podstaty.

Převratný mezník znamenal rok 1989. Přestože řada podniků zanikla, začaly se objevovat další pracovní příležitosti. Nejprve v obnovovaném soukromopodnikatelském sektoru, později i v pobočkách zahraničních a nadnárodních společností. Prvním podnikem v nově založené průmyslové zóně je moderní komplex závodu Lear Corporation Czech s.r.o.¹ Dále zde vyrostly, kromě Learu, VISHAY ELECTRONIC s.r.o., ELASTO FORM Bohemia s.r.o.

K 31. 12. 2005 bylo ve městě na 900 fyzických osob samostatně výdělečných a 62 aktivních firem. Ze živností zde převažuje obchodní činnost.

3.3 Řešení bezpečnosti města Přeštice

Na řešení bezpečnosti obce se podílí a zajišťuje ji několik orgánů. V souladu se zněním zákona č. 240/2000 Sb., o Krizovém řízení jsou to následující orgány, které zřídil starosta města Přeštice:

- „Bezpečnostní rada města,, (jako koordinační orgán pro přípravu na krizové situace),
- „Krizový štáb města,, (jako pracovní orgán k řešení krizových situací).

3.3.1 Bezpečnostní rada města Přeštice

Složení bezpečnostní rady města Přeštice:

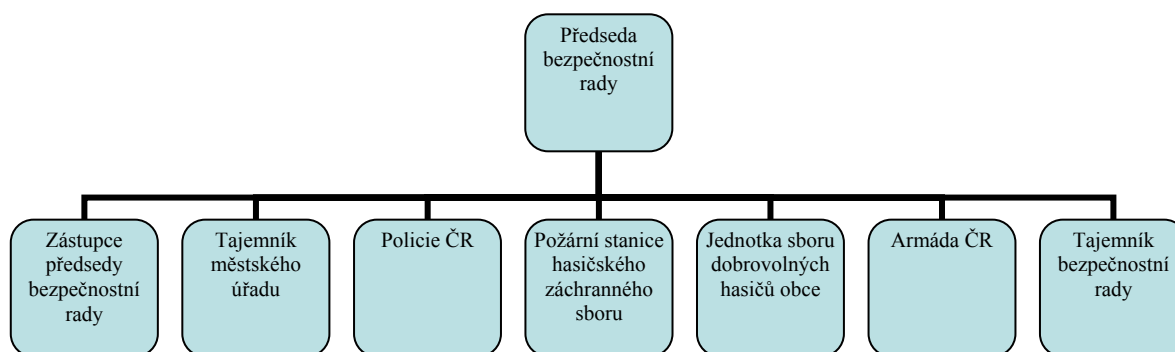
Tabulka 3.3.1-1: složení bezpečnostní rady města Přeštice

Předseda bezpečnostní rady	Starosta města
Členové bezpečnostní rady	Místostarosta
	Tajemnice městského úřadu
	Velitel požární stanice v Přešticích
	Velitel služby Okresního ředitelství policie ČR – Plzeň - jih
	Zástupce Krajského vojenského velitelství Plzeň
	Velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů města Přeštice
Tajemník bezpečnostní rady	Bezpečnostní ředitel městského úřadu Přeštice

Zdroj: vlastní

¹ Název firmy platný v roce 2005.

Obrázek 3.3.1-1: organizační schéma bezpečnostní rady města Přeštice

Zdroj: Krizový plán města Přeštice

Bezpečnostní rada města Přeštice projednává hlavně stav připravenosti města a obcí ve správním obvodu na řešení krizových situací, úkoly a opatření, stanovené obcí krizovým plánem kraje. Dále se zabývá způsobem ochrany obyvatelstva na území města Přeštice a obcí ve správním obvodu města, úrovni akceschopnosti monitorovacích, informačních a spojovacích systémů, návrhy financování krizových opatření, poskytnutí věcných prostředků a vykonání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci.

Bezpečnostní rada města Přeštice dále posuzuje možná rizika vzniku krizové situace v obci s rozšířenou působností Přeštice a v jejím správním obvodu a vyhodnocuje připravenost složek Integrovaného záchranného systému.

3.3.2 Krizový štáb města Přeštice

Složení krizového štábu města Přeštice:

Tabulka 3.3.2-1: složení krizového štábu města Přeštice

Vedoucí krizového štábu	Předseda bezpečnostní rady = starosta města
Zástupce vedoucího krizového štábu	Místostarosta
Tajemník krizového štábu	Bezpečnostní ředitel městského úřadu Přeštice
	Tajemnice městského úřadu Přeštice
	Velitel požární stanice v Přešticích
Členové krizového štábu	Velitel služby Okresního ředitelství policie ČR – Plzeň-jih
	Zástupce Krajského vojenského velitelství Plzeň
	Velitel sboru dobrovolných hasičů města Přeštice

Zdroj: vlastní

Krizový štáb byl zřízen Usnesením Bezpečnostní rady města jako pracovní orgán starosty města k řešení krizových situací a ke koordinaci záchranných a likvidačních prací.

Jednání krizového štábu probíhá na Městském úřadu Přeštice a je neveřejné, pokud vedoucí krizového štábu, tzn. starosta nerozhodne jinak.

Krizový štáb dále tvoří stálé pracovní skupiny:

Tabulka 3.3.2-2: složení stálé pracovní skupiny krizového štábu

Vedoucí stálé pracovní skupiny	Vedoucí odboru obecního živnostenského úřadu městského úřadu Přeštice
Krizové a havarijní plánování	Bezpečnostní ředitel městského úřadu Přeštice
Zajištění obrany státu	Referent hospodářského odboru městského úřadu Přeštice
Bezpečnost	Vedoucí OO OŘP PČR PJ - Přeštice
Zdravotnictví a sociální péče o děti a mládež	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví městského úřadu Přeštice
Veterinární péče	Ředitel Okresní veterinární správy Plzeň-jih
Hygiena	Zástupce Krajské hygienické stanice Plzeň
Životní prostředí	Vedoucí odboru regionálního rozvoje a životního prostředí městského úřadu Přeštice
Doprava	Vedoucí odboru dopravy městského úřadu Přeštice
Informace a styk s veřejností	Tajemnice městského úřadu Přeštice
Právní pracovní skupina	Právník městského úřadu Přeštice
Finanční pracovní skupina	Vedoucí finančního odboru městského úřadu Přeštice
Stavební pracovní skupina	Vedoucí odboru výstavby a územního plánování městského úřadu Přeštice

Zdroj: vlastní

Stálé pracovní skupiny krizového štábu analyzují vývoj krizové situace nebo mimořádné události a dokumentují postup řešení. Předkládají krizovému štábu návrhy na způsoby řešení krizové situace nebo mimořádné události. Využívají při tom zejména havarijní plán, vnější havarijní plány a krizový plán. Soustřeďují informace o stavu sil a prostředků, vedou celkový přehled jejich nasazení a rozpracovávají návrhy jejich využití. Zajišťují spojení s příslušnými subjekty zapojenými do řešení krizové situace. Zabezpečují informování veřejnosti o přijatých opatřeních a postupu řešení krizové situace nebo mimořádné události, připravují technickou a informační podporu nasazeným silám a

prostředkům, vedou evidenci finančních výdajů a nákladů spojených s řešením krizové situace nebo mimořádné události.

3.4 Ochrana obyvatelstva města Přeštice

Město Přeštice musí hlavně zajistit bezpečnost pro občany při vzniku mimořádné události, tzn. ochránit obyvatele. Ochrana obyvatelstva zahrnuje tyto úkoly:

- vyrozumění a varování obyvatelstva,
- ukrytí obyvatelstva,
- nouzové přežití a zásobování obyvatelstva,
- evakuaci obyvatelstva,
- výdej prostředků individuální ochrany obyvatelstva.

3.4.1 Vyrozumění a varování obyvatelstva

Ke všeobecnému varování obyvatelstva je Hasičskou záchrannou službou Plzeňského kraje provozován jednotný systém varování a vyrozumění, který je provozně zabezpečen technickým vybavením vyrozumívacích center. Dále jej tvoří koncové prvky varování a telekomunikační sítě, jejichž součástí jsou vysílače jednotného systému varování a vyrozumění.

3.4.1.1 Varovný signál

Obyvatelstvo města Přeštice je v případě hrozby nebo vzniku mimořádné události varováno především prostřednictvím varovného signálu „všeobecná výstraha“. Tento signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin a může zaznít třikrát po sobě v cca tříminutových intervalech.

Tabulka 3.4.1.1-1: varovný signál

Tón sirény	Délka signálu	Název varovného signálu
kolísavý	140 vteřin	„VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“

Zdroj: [18]

Obyvatelstvo je následně informováno pomocí:

- rozhlasové stanice (Český rozhlas Plzeň, Evropa 2, Frekvence 1, KISS PROTON, FM PLUS, Karolína, Šumava),

- televizní stanice (Česká televize Plzeň, TV ZAK Plzeň, NOVA, TV 3 Praha , ČT 1 a ČT 2),
- sirény a další zvukové signály,
- vyhlášky pro obyvatelstvo,
- rozhlasových zařízení zásahových vozidel, rozhlasové vozy.

3.4.2 Ukrytí obyvatelstva

- Stálé úkryty

Jsou to existující stavby, které byly vybudovány zejména v poválečném období jako ochrana proti účinkům zbraní hromadného ničení. Na území spravovaném obcí s rozšířenou působností – městem Přeštice se úkryty tohoto typu nenachází.

- Improvizované úkryty

Využívá se přirozené ochranné vlastnosti staveb, doplněné úpravami proti pronikání škodlivých látek. Jsou určeny k ukrytí osob před kontaminací radioaktivním prachem, účinky pronikavé radiace a toxickými účinky nebezpečných látek a nejsou tlakově odolné. Zhotovují si je obyvatelé svépomocí ve vhodných podzemních nebo nadzemních částech obytných domů, provozních, výrobních, školských a dalších objektech.

Budování improvizovaných úkrytů musí předcházet informační kampaň. Při té by byly využity připravené instruktážní videokazety a tištěné materiály, šířené hromadnými sdělovacími prostředky, školeními apod.

Budují se zásadně z místních zdrojů, jejich dokončení se předpokládá ve lhůtě 48-72 hod. Ukrytí obyvatelstva je základním způsobem kolektivní ochrany osob. Jedinou jeho alternativou je evakuace z ohroženého území.

3.4.3 Nouzové přežití a zásobování obyvatelstva

Zabezpečení opatření nouzového přežití představuje souhrn činností a postupů příslušných orgánů a samotných občanů prováděných s cílem minimalizovat negativní dopady mimořádných událostí na zdraví a životy postiženého obyvatelstva. Opatření nouzového přežití navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území nebo jsou realizována přímo v prostoru ohroženém následky mimořádných událostí.

Nouzové přežití obyvatelstva zahrnuje:

- nouzové ubytování,

- nouzové zásobování potravinami,
- nouzové zásobování pitnou vodou,
- nouzové základní služby obyvatelstvu,
- nouzové dodávky energií,
- organizování humanitární pomoci.

3.4.4 Evakuace obyvatelstva

Jedná se o souhrn opatření zabezpečující přemístění obyvatelstva z ohroženého prostoru na jiné území. Na území města Přeštice jsou vytipované evakuační trasy a místa pro občany, kde se v případě mimořádné události ukryjí.

3.4.5 Výdej prostředků individuální ochrany obyvatelstva

K individuální ochraně obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin při mimořádných událostech se využívají prostředky improvizované ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla. Výdej těchto prostředků provádí požární stanice Přeštice hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje na předem určených výdejních místech.

Podle mého názoru je město Přeštice schopno ochranu obyvatelstva zabezpečit v plném rozsahu a při případné mimořádné události je připraveno ji ihned realizovat. Od vyrozumění a varování občanů před a při vzniku mimořádné události, přes evakuaci, ukrytí a výdej prostředků individuální ochrany, až po nouzové přežití a zásobování. Ve městě jsou vytipované úkryty, jsou zde zabezpečeny nezbytně nutné prostředky pro nouzové přežití a evakuaci, a je k dispozici místní rozhlas pro všeobecné varování obyvatelstva.

3.5 Složky integrovaného záchranného systému

Pro řízení opatření na ochranu životů, zdraví, majetku občanů města Přeštice a ochranu životního prostředí při mimořádných událostech, působí na území města Přeštice integrovaný záchranný systém.

Integrovaný záchranný systém tvoří systém vazeb zabezpečující koordinovaný postup záchranných, pohotovostních a odborných složek, orgánů státní správy a samosprávy, právnických a fyzických osob při likvidaci následků mimořádných událostí na území města Přeštice, jehož cílem je poskytovat účinnou pomoc postiženým a minimalizovat nepříznivé následky těchto událostí.

Základní složky:

- Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje,
- Policie ČR správy Západočeského kraje,
- Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje.

Ostatní složky:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

3.5.1 Působnost Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje

Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje působí na území šesti okresů a v obvodu působnosti Magistrátu města Plzně. Tvoří ho Krajské ředitelství hasičského záchranného sboru se sídlem v Plzni a šestnáct požárních stanic v Domažlicích, Klatovech, Plasích, Nýřanech, Plzni – Košutka., Plzni – střed, Přešticích, Rokycanech, Radnicích, Tachově, Sušici, Horažďovicích, Nepomuku, Plzni - Slovanech, Staňkově a Stříbře.

Hasičský záchranný sbor kraje v rámci svěřené působnosti na úseku krizového řízení:

- plní úkoly kraje při přípravě na krizové situace,
- organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji při přípravě na řešení krizových situací,
- zabezpečuje zpracování krizového plánu kraje,
- ukládá obcím povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje,
- poskytuje obcím na vyžádání podklady pro rozpracování krizového plánu kraje,
- podílí se na činnosti krizového štábu kraje a krizových štábů obcí v rámci kraje,
- podílí se na kontrole krizových plánů kraje a určených obcí v rámci kraje,
- zřizuje a provozuje pracoviště krizového řízení,

- poskytuje podklady k zajištění připravenosti na řešení krizových situací správním úřadům,
- shromažďuje a eviduje údaje od právnických a podnikajících fyzických osob a fyzických osob v kraji,
- plní při řešení krizových situací úkoly stanovené vládou, ministerstvy a jinými správními úřady.

Hasičský záchranný sbor kraje se vnitřně člení na:

- ředitelství hasičského záchranného sboru kraje,
- územní odbory hasičského záchranného sboru kraje,
- jednotky hasičského záchranného sboru kraje.

Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, územní odbor Plzeň zahrnuje tyto požární stanice:

- Požární stanice Plasy,
- Požární stanice Plzeň-Košutka,
- Požární stanice Plzeň-střed,
- Požární stanice Plzeň-Slovany,
- Požární stanice Nýřany,
- **Požární stanice Přeštice,**
- Požární stanice Nepomuk.

3.5.1.1 Požární stanice Přeštice

Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, územní odbor Plzeň, požární stanice Přeštice sídlí v ulici Průmyslová 913 v Přešticích.

Obrázek 3.5.1.1-1: požární stanice Přeštice

Zdroj: [24]

Tato požární stanice má přibližně kolem čtyřiceti pracovníků. Hasiči jsou připraveni 24 hodin denně zachraňovat osoby v nouzi. Nepřetržitá připravenost hasičů pro případ výjezdu je zajišťována směnným provozem. Tým hasičů je rozdělen do tří směn, které se označují směna A, směna B a směna C. Každá směna jim trvá 24 hodin stálé služby. Na jednu směnu je zařazeno 13 hasičů, přitom každý z nich má jinou specializaci. Každý hasič má po službě nárok na 48 hodin volna. Směna hasiče začíná ráno v sedm hodin kontrolou techniky a vybavení vozu po hasičích, kteří končí. Denní režim hasiče spočívá v odborné a teoretické přípravě jednotky, v odpoledních hodinách je čas na tělesnou přípravu a údržbu techniky, součástí odborné přípravy jsou odborná a taktická cvičení. Tyto dny jsou provázány častými výjezdy, při kterých musí hasič opustit stanici do časového limitu 2 minut.

Požární stanice Přeštice disponuje vozy:

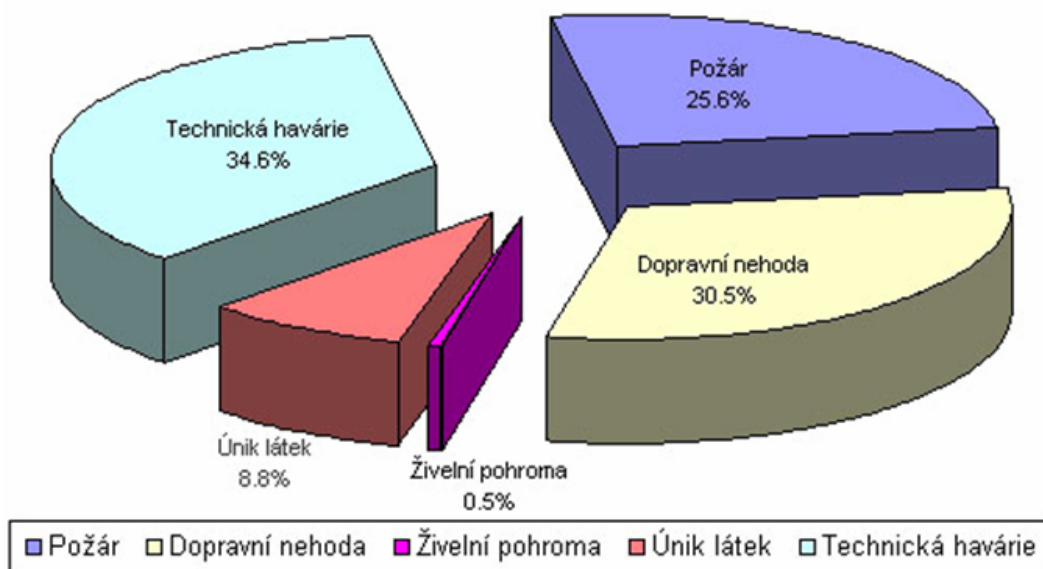
- CAS 24 LIAZ,
- AZ 30 IFA,
- CAS 24 Praga,
- RZA Nissan Patrol

A dále pro případ mimořádné události vlastní ještě další techniku, a to motorový člun a bezmotorový gumový člun.

3.5.1.2 Jednotlivé typy událostí

Na následujících grafech jsou vidět události, které se staly v rámci územního odboru Plzeň v letech 2005 a 2006. Územní odbor Plzeň zahrnuje okresy Plzeň-jih, Plzeň-město a Plzeň-sever.

Graf 3.5.1.2-1: statistický přehled událostí v roce 2005, územní odbor Plzeň

Zdroj: [24]

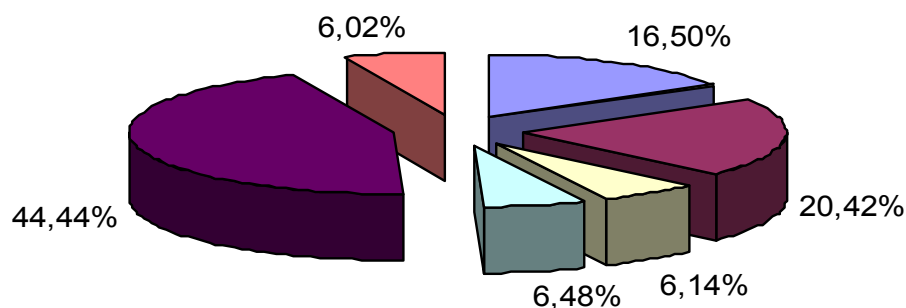
Během roku 2005 se stalo nejvíce technických havárií, 34,6 % z celkového počtu událostí. Na druhém místě jsou dopravní nehody. Dopravní nehody jsou časté události, které vyžadují zásah hasičů. Jsou skoro denní záležitosti. Dopravních nehod se stalo kolem 30 % z celkových událostí. Třetí nejčastější událostí je požár. V rámci územního odboru Plzeň vyjížděl Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, územní odbor Plzeň ke 25,6 % událostem.

V roce 2006 zasahovali hasiči územního odboru Plzeň u těchto událostí:

Tabulka 3.5.1.2-1: typ událostí, u kterých zasahovali hasiči územního odboru Plzeň

Typ události	Počet	V %
Požár	1196	16,50%
Dopravní nehoda	1480	20,42%
Živelní pohroma	445	6,14%
Únik nebezpečné chemické látky	470	6,48%
Technická havárie	3221	44,44%
Planý poplach	436	6,02%
Celkem	7248	100,00%

Zdroj: vlastní

■ Požár	■ Dopravní nehoda
■ Živelní pohroma	■ Únik nebezpečné chemické látky
■ Technická havárie	■ Planý poplach

Graf 3.5.1.2-2: statistický přehled událostí v roce 2006, územní odbor Plzeň

Zdroj: [24]

Stejně jako v roce 2005 i v roce 2006 je nejčastější událostí, u které zasahovali požární jednotky, technická havárie. Tyto havárie tvořili 44,44 % z celkových událostí, které se v roce 2006 staly. Na druhém místě jsou dopravní nehody, které se podílejí na událostech 20,42 % a stávají prakticky denně a následují je požáry.

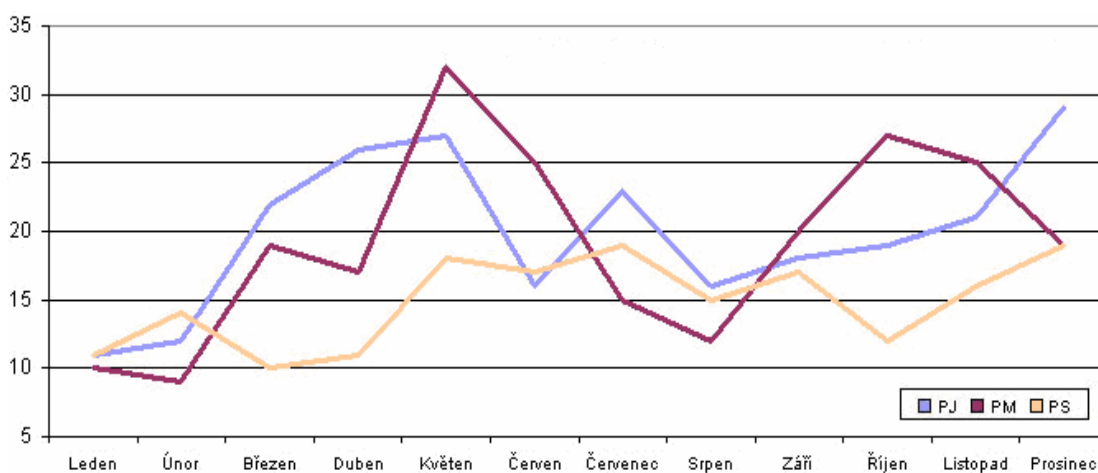
Počet událostí, kterých se účastnil Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, územní odbor Plzeň se v roce 2006 výrazně změnil oproti roku předchozímu. Výrazně vzrostl počet technických havárií, a to o 9,84 %. Technické havárie jsou doménou jednotek hasičského záchranného sboru, je to pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů nebo odstraňování překážek na komunikacích. To může být způsobeno hlavně živelními pohromami, kdy hasiči odstraňují popadané stromy nebo likvidují naplaveniny způsobené povodněmi. Snížil se počet dopravních nehod, a to až o 10,08 %, což je podle mého názoru ovlivněno zavedením bodového systému. Řidiči jsou nyní na silnicích ohleduplnější a více dodržují stanovené jízdní rychlosti, protože jim hrozí odebrání bodů, vysoká pokuta a případně i ztráta řidičského průkazu. Klesl také vznik požárů oproti roku 2005 o 9,1 %. Naproti tomu došlo přibližně k šestiprocentnímu nárůstu živelních pohrom. Je to zřejmě způsobeno změnou klimatu, díky které dochází k náhlému oteplování nebo ochlazení. To zapříčiňuje hlavně vznik povodní, kterých bylo v roce 2006 v rámci Plzeňského kraje pozeňnaně. Také to má za následek sesuvy půdy a v neposlední řadě vznik vichřicí. Bohužel živelné pohromy člověk neovlivní oproti ostatním událostem.

Na závěr lze říci, že rok 2006 byl v počtu událostí na Plzeňsku příznivější oproti roku 2005, a to hlavně poklesem dopravních nehod a požárů.

Nyní jsem se zaměřila na dopravní nehody a požáry, které se udály během roku 2006 a kterých se účastnili požární jednotky územního odboru Plzeň. Tento územní odbor zahrnuje okresy Plzeň-jih, Plzeň-město a Plzeň-sever. Pro informaci uvádím několik údajů o okresech:

- Okres Plzeň-jih: rozloha je 990,04 km², počet obyvatel je 58 404 (hustota zalidnění je 59 obyvatel na 1 km²). V okrese Plzeň-jih je 90 obcí,
- Okres Plzeň-město: rozloha okresu je 261,46 km², počet obyvatel je 178 064 (hustota zalidnění je 681 obyvatel na 1 km²). V současné době se skládá z 15 obcí,
- Okres Plzeň-sever: rozloha okresu je 1 286,79 km², počet obyvatel je 71 111 (hustota zalidnění je 55 obyvatel na 1 km²). V okrese Plzeň-sever je 98 obcí.

Z následujícího je zřejmé, že okres Plzeň-jih a Plzeň-sever jsou si prakticky rovny, a to hlavně hustotou zalidnění a počtem obcí. Naproti tomu okres Plzeň-město se vymyká velkou hustotou i počtem obyvatel na tak malou rozlohu. Je to způsobeno tím, že tento okres zahrnuje statutární město Plzeň, ve kterém žije kolem 164 000 obyvatel. Proto na následujících grafech je okres Plzeň-město na prvních místech, co se týká nehodovosti a počtu požárů.

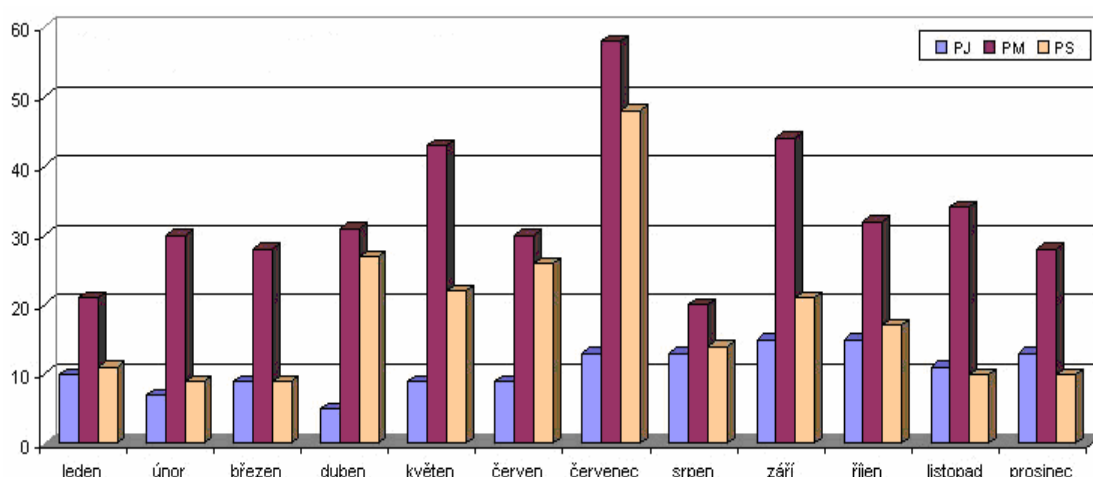
Graf 3.5.1.2-3: dopravní nehody podle měsíců a okresů během roku 2006

Zdroj: [24]

Graf 3.5.1.2-3 zachycuje dopravní nehody v jednotlivých měsících zaznamenané v rámci územního odboru Plzeň, které jsou rozčleněné podle počtu dopravních nehod na okrese Plzeň-jih, Plzeň-město a Plzeň-sever. Z grafu je zřejmé, že nehody rostou v zimních měsících a na přelomu května a června. Podle mého názoru je to způsobeno tím, že lidé jezdí

častěji na dovolené. Proto se většinou nehody stávají na frekventovanějších silnicích a dálnicích anebo na horských komunikacích, kde se v zimních měsících vyskytuje náledí.

V rámci okresů je vidět, že k nejnižšímu výskytu dopravních nehod dochází v okrese Plzeň-sever. Zde se stalo nejméně dopravních nehod v březnu, bylo jich celkem 10 a nejvíce dopravních nehod v prosinci, kdy došlo skoro ke 20 událostem v dopravě. Oproti tomu okres Plzeň-město má největší nehodovost na přelomu května a června, bylo to celkem 33 dopravních nehod. Je to způsobeno pravděpodobně tím, že město Plzeň je velice frekventované, s vysokým počtem obyvatel a do Plzně jezdí za prací osoby z celého Plzeňského kraje. Za další možnou příčinu nehodovosti v okrese Plzeň-město lze označit obchvat, který vede okolo města a je velice vytížený, proto se zde stávají nehody prakticky denně. Okres Plzeň-jih, ve kterém se nachází město Přeštice, lze hodnotit jako průměrný v počtu dopravních nehod. Významnějším měsícem je květen, červenec a prosinec, kdy dochází (jak už jsem se zmínila) ke zvýšenému cestování (zimní a letní dovolené). V květnu to bylo 27 dopravních nehod a v prosinci až 30 událostí v dopravě.

Graf 3.5.1.2-4: počet požárů podle měsíců a okresů během roku 2006

Zdroj: [24]

Z grafu 3.5.1.2-4 je vidět počet požárů rozčleněných podle okresů: Plzeň-jih, Plzeň-město a Plzeň-sever, které se během roku 2006 stali. Z grafu je zřejmé, v kterém měsíci a v kterém okrese nejvíce hořelo. V okrese Plzeň-jih, kde se nacházejí Přeštice, oproti ostatním okresům (Plzeň-sever a Plzeň-město) hořelo relativně málo. Nejvíce požárů, u kterých zasahovali hasiči, bylo v září (asi 15). Naproti tomu v okrese Plzeň-město jsou požáry velice četné. Největší počet požárů je zaznamenán v červenci (dosahuje skoro 60). Ale i v okrese Plzeň-sever lze pozorovat velké množství požárů v letních měsících. Například v měsíci červenci se zde počet požárů vyšplhal až na 57.

Tento vysoký počet požárů je podle mého názoru způsoben tím, že v létě jsou lidé méně opatrní a neuvědomují si, co mohou způsobit. Nedávají pozor a jejich nepozornost přiděluje práci hasičům, kteří mohou být v tu dobu užiteční při jiné důležité události. Další příčinou mohou být veliká horka, při kterých dochází k samovznícení hlavně v lesích a na loukách.

3.5.2 Působnost Policie ČR správy Západočeského kraje

Policie ČR správy Západočeského kraje působí na celém území Plzeňského a Karlovarského kraje.

Na území Plzeňského kraje působí na území čtrnácti určených obcí a v obvodu působnosti Magistrátu města Plzně prostřednictvím okresních a městského ředitelství policie ČR. Na území Plzeňského kraje jsou rozmístěny tyto útvary:

- Policie ČR správa Západočeského kraje se sídlem v Plzni,
- Policie ČR okresní ředitelství Plzeň sever,
- **Policie ČR okresní ředitelství Plzeň-jih** – působnost pro obec Přeštice,
- Policie ČR městské ředitelství Plzeň,
- Policie ČR okresní ředitelství Rokycany,
- Policie ČR okresní ředitelství Klatovy,
- Policie ČR okresní ředitelství Domažlice,
- Policie ČR okresní ředitelství Tachov.

Policie ČR správy Západočeského kraje – okresní ředitelství Plzeň-jih v rámci svěřené působnosti na úseku krizového řízení:

- zajišťuje připravenost k řešení krizových situací spojených s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem na území kraje,
- podílí se na zpracování krizového plánu kraje,
- podílí se na činnosti krizového štábu kraje a krizových štábů obcí v rámci kraje,
- organizuje součinnost podřízených útvarů při přípravě na řešení krizových situací,
- zřizuje a provozuje pracoviště krizového řízení,
- zřizuje podle potřeb krizový štáb Policie ČR správy Západočeského kraje a krizové štáby podřízených útvarů,

- vytváří podklady pro činnost krizového štábu kraje,
- plní při řešení krizových situací úkoly uložené Ministerstvem vnitra a Policejním prezidiem.

Policie ČR zabezpečuje pořádkovou činnost v místě mimořádné události. Je schopna informovat obyvatelstvo s využitím rozhlasového zařízení, instalovaného ve služebních vozidlech.

3.5.3 Působnost Zdravotnické záchranné služby na území Plzeňského kraje

K 1. 12. 2005 působily na území Plzeňského kraje tyto zdravotnické záchranné služby:

- Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje,
- Dopravní a záchranná služba Přeštice,
- Letecká záchranná služba Líně.

Dopravní a záchranná služba Přeštice patří mezi nestátní zdravotnická zařízení provozující přednemocniční neodkladnou péči. Tvoří ji jedno výjezdové stanoviště v Přešticích a zdravotnické operační středisko také v Přešticích. Toto zdravotnické operační středisko však nedisponuje tísňovou linkou 155. Tyto tísňová volání přebírá od zdravotnického operačního střediska zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje v Plzni.

Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje v rámci svěřené působnosti na úseku krizového řízení:

- plní úkoly kraje při přípravě na krizové situace v oblasti zdravotnického zabezpečení přednemocniční péče,
- deleguje svého zástupce do bezpečnostní rady kraje,
- zpracovává podklady pro Krizový plán Plzeňského kraje za resort zdravotnictví,
- vytváří nezbytné zásoby zdravotnického materiálu a léčiv pro řešení mimořádných událostí většího rozsahu,
- podílí se na činnosti krizového štábu kraje a krizových štábů obcí v rámci kraje.

4 Analýza bezpečnosti města Přeštice

Na území obce s rozšířenou působností Přeštice se nenachází žádný objekt, který by co do rozsahu případné havárie a pravděpodobnosti vzniku havárie spadal do kategorie nepřijatelné riziko.

Vyskytují se zde havárie v silniční dopravě, které jsou řešeny společným zásahem základních složek integrovaného záchranného systému. Dále se každoročně vyskytují povodně, sněhové kalamity, požáry apod.

Pro řešení případných průmyslových havárií klade Městský úřad Přeštice hlavní důraz na zpracování havarijního plánu kraje, zpracování výpisu z něj pro příslušné orgány a obce ve spravovaném území, jejich důkladnou znalost a procvičování odpovědnými orgány a složkami integrovaného záchranného systému.

4.1 Rizika na území města Přeštice z hlediska pravděpodobnosti výskytu

Na území obce Přeštice jsou nejpravděpodobnější tyto mimořádné události:

1.mimořádná událost: povodeň způsobená dlouhotrvajícím deštěm nebo přívalovým deštěm, který způsobí rozvodnění řeky Úhlavy a dále povodeň způsobená protržením hráze Merklínského rybníka nebo rozvodněním Merklínského potoka. Tato povodeň může způsobit zranění případně usmrcení osob v zaplavené oblasti, poškození budov, dojde k haváriím v dopravě a k poškození telekomunikačních a energetických sítí. Pravděpodobnost vzniku je 100 % a předpokládá se jedenkrát ročně.

2.mimořádná událost: vichřice a nárazový vítr může způsobit ohrožení obyvatel, výpadky energií, poškození telekomunikačních sítí, plynovodů a energetických vedení, ohrožení lesních porostů, škody na objektech. Pravděpodobnost vzniku je 10 % a město Přeštice předpokládá tuto událost jednou za 10 let.

3.mimořádná událost: sněhové kalamity a námrazy způsobené dlouhotrvajícím sněžením. Při sněhových kalamitách dochází k poškození stožárů a vedení, k haváriím v dopravě, k ohrožení obyvatelstva. Pravděpodobnost vzniku je 10 % a předpokládá se jednou za 10 let.

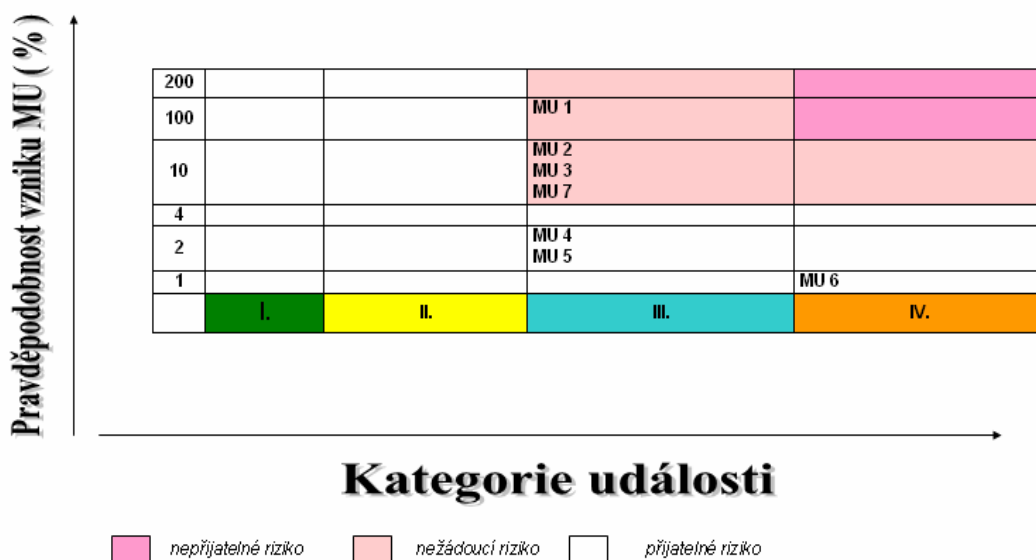
4.mimořádná událost: epidemie a nákazy obyvatel města, při kterých dochází k poškození zdraví obyvatel a ztrátám na lidských životech. Pravděpodobnost vzniku je 2 % a tuto mimořádnou událost předpokládá město Přeštice jednou za 50 let.

5.mimořádná událost: hromadné onemocnění zvířat, kdy dochází k zavlečení nákazy a šíření do jednotlivých chovů, a způsobuje úmrtnost zvířat. Pravděpodobnost vzniku této mimořádné události je 2 % a předpokládá se jednou za 50 let.

6.mimořádná událost: zvláštní povodeň způsobená protržením vodní nádrže Nýrsko, která postihne všechny obce v povodí řeky Úhlavy pod vodní nádrží Nýrsko. Díky této povodni vznikne průlomová vlna, která způsobí usmrcení a poranění osob, poškození nebo úplné zničení budov, výrobních a komunikačních objektů, havárie v dopravě a poškození sítí. Pravděpodobnost vzniku je 1 % a tuto mimořádnou událost předpokládá město Přeštice jednou za 100 let.

7.mimořádná událost: havárie v železniční dopravě, ke které může dojít v případě porušení pravidel železničního provozu nebo při poruše signalizačních a návěstních zařízení. Pravděpodobnost vzniku je 10 % a tato událost se předpokládá jednou za 10 let.

4.1.1 Výsledná matice rizik

Graf 4.1.1-1: matice rizik

Zdroj: Krizový plán města Přeštice

Z výsledné matice rizik je vidět, že nejpravděpodobnější mimořádnou událostí je povodeň způsobená dlouhotrvajícím deštěm nebo přivalovým deštěm, což je celkem logické, protože městem protéká řeka Úhlava, která se každoročně, po skončení zimy v důsledku tání sněhu na horách, vylévá z břehů a zaplavuje budovy v její blízkosti. Krizový štáb města sleduje jak se mění hladina vody v Tajanově a podle toho zahájí varování a evakuaci ohroženého obyvatelstva, protože doba doběhu povodňové vlny z Tajanova do Přeštic trvá 12 hodin. Z toho je zřejmé, že krizový štáb má relativně čas na zahájení preventivních opatření.

Na druhém místě jsou havárie v železniční dopravě, vichřice a nárazový vítr, sněhové kalamity a námrazy. Jejich výskyt město Přeštice předpokládá jednou za 10 let. Při havárii v železniční dopravě je třeba, aby bylo uzavřeno místo havárie. O vyproštění, ošetření osob a odklizení trosk se postarají jednotky integrovaného záchranného systému (hlavně hasičský záchranný sbor a zdravotnická záchranná služba). V případě vichřice a nárazového větru se musí Integrovaný záchranný systém, zejména hasičský záchranný sbor a zdravotnická záchranná služba, postarat o ošetření postižených osob a o odstranění škod. Při vzniku sněhové kalamity se musí postarat o zajištění obnovy dopravy hlavně policie, případně i hasičský záchranný sbor.

Výskyt ostatních mimořádných událostí není moc pravděpodobný, zpravidla jde o jednoprocenní či dvouprocenní pravděpodobnost vzniku této mimořádné události. V současné době je velmi aktuální výskyt ptačí chřipky v Evropě, a to ve státech nacházející se v blízkosti České republiky. Proto už i v Plzeňském kraji, na Přešticku, proběhlo sčítání domácích drůbeže, aby Městský úřad a veterinární stanice měly přehled o jejich počtu. V případě, že by se ptačí chřipka prokázala, by se musela provést uzávěra místa výskytu, odebrat laboratorní vzorky a vyhlásit náležitá opatření.

4.2 Rizika na území města Přeštice z hlediska nebezpečí, které riziko představuje

Abych zjistila, které riziko představuje pro obec s rozšířenou působností Přeštice největší hrozbu, provedla jsem dotazníkové šetření. Zeptala jsem se jedenácti respondentů na jejich názor, týkající se rizik. Dotazník měl dvě otázky a každá byla zpracovávána jinou metodou. V první otázce se rizika hodnotila body, jednalo se o tzv. bodové ohodnocení a ve druhé otázce šlo o metodu párového porovnání pomocí tzv. Fullerova trojúhelníku.

4.2.1 První metoda – bodové hodnocení

Zde jsem zjišťovala jaké ohrožení s sebou riziko přináší. Dotazovaní respondenti přidělovali jednotlivým rizikům body, podle míry nebezpečí. Jednalo se o bodové hodnocení ze stupnice 0 – 5:

- 0 ... žádné riziko,
- 1 ... minimální riziko,
- 2 ... nízké riziko,
- 3 ... střední riziko,

- 4 ... vysoké riziko,
- 5 ... velmi vysoké riziko.

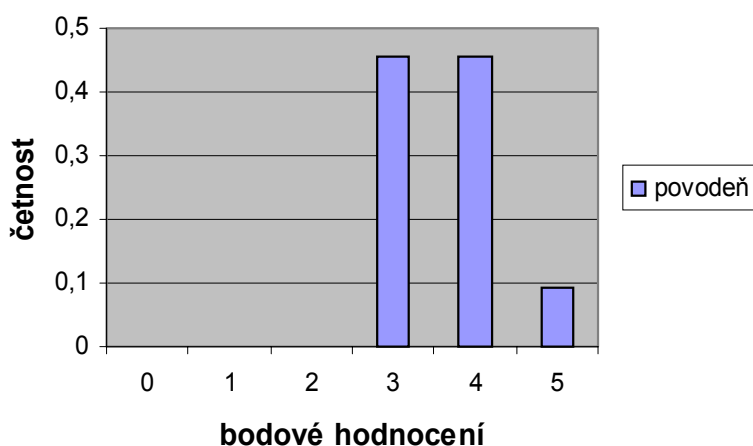
U každého bodu jsem sečetla počet přidělených hlasů, zjistila celkový průměr a odchylku, která udává jak moc se experti ve svých odhadech lišili. Takto jsem výpočty provedla pro každé riziko.

Povodeň

Tabulka 4.2.1-1: bodové hodnocení rizika povodeň

respondenti/body	0	1	2	3	4	5
1.					x	
2.						x
3.					x	
4.				x		
5.				x		
6.					x	
7.				x		
8.					x	
9.				x		
10.				x		
11.					x	
Σ	0	0	0	5	5	1
četnost	0	0	0	0,455	0,455	0,091
celkový aritmetický průměr						3,636
směrodatná odchylka						0,643

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-1: hodnocení rizika povodeň.

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-1 zachycuje riziko POVODĚŇ. Z grafu je zřejmé, že zde se dotazovaní respondenti celkem shodli v přidělování bodů. Povodním většina přiřadila bodové hodnocení

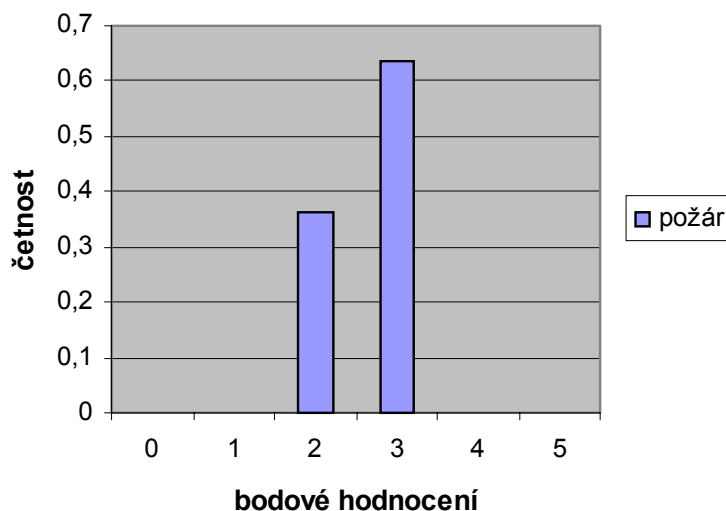
tři a čtyři, tzn., že povodeň hodnotí jako střední až vysoké riziko. Pouze jeden respondent si myslí, že povodeň představuje velmi vysoké ohrožení.

Požár

Tabulka 4.1.1-2: bodové hodnocení rizika požár

respondenti/body	0	1	2	3	4	5
1.				x		
2.			x			
3.			x			
4.				x		
5.				x		
6.			x			
7.				x		
8.				x		
9.				x		
10.			x			
11.				x		
Σ	0	0	4	7	0	0
četnost	0	0	0,364	0,636	0	0
celkový aritmetický průměr						2,636
směrodatná odchylka						0,481

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-2: hodnocení rizika požár

Zdroj: vlastní

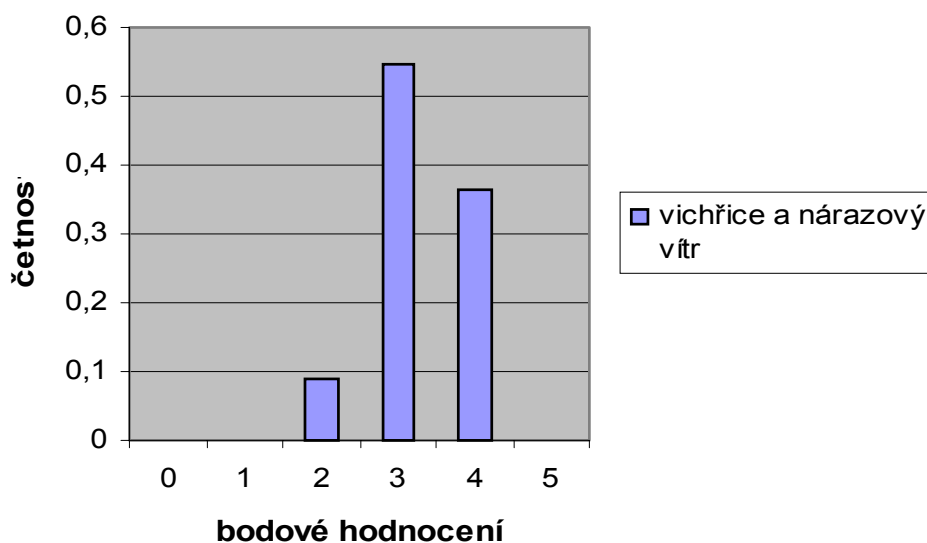
Na grafu 4.2.1-2, zachycujícím POŽÁR, je vidět, že většina respondentů ohodnotila toto riziko bodem tři, tzn., že pro ně představuje střední riziko. Pouze čtyři dotazovaní přidělili požáru bodové hodnocení dva, které vyjadřuje nízké riziko.

Vichřice a nárazový vítr

Tabulka 4.2.1-3: bodové hodnocení rizika vichřice a nárazový vítr

respondenti/body	0	1	2	3	4	5
1.				x		
2.					x	
3.				x		
4.					x	
5.					x	
6.				x		
7.			x			
8.				x		
9.					x	
10.				x		
11.				x		
Σ	0	0	1	6	4	0
četnost	0	0	0,091	0,545	0,364	0
celkový aritmetický průměr						3,273
směrodatná odchylka						0,617

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-3: hodnocení rizika vichřice a nárazový vítr

Zdroj: vlastní

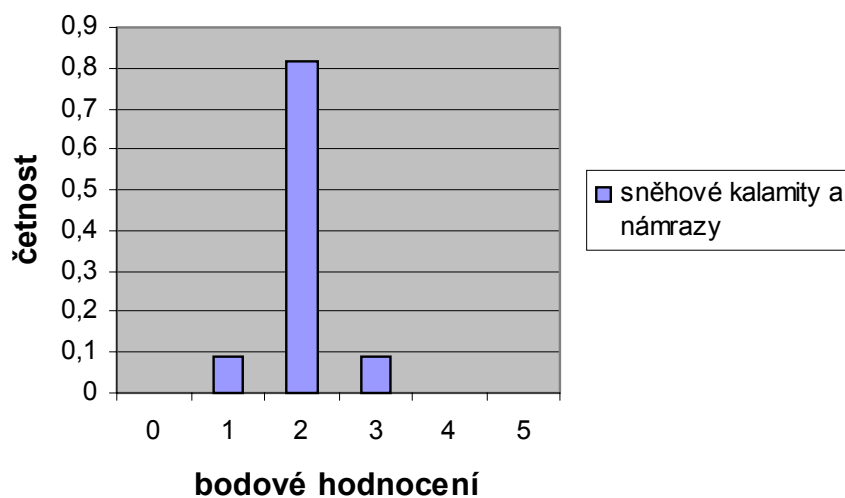
Riziko VICHŘICE A NÁRAZOVÝ VÍTR, jak je vidět z grafu 4.2.1-3, hodnotila většina respondentů bodem tři, což znamená, že pro ně představuje střední riziko. Čtyři dotazovaní přidělili tomuto riziku čtyřku – vysoké riziko – a jeden vichřici a nárazový vítr ohodnotil bodem dva – nízké riziko.

Sněhové kalamity a námrazy

Tabulka 4.2.1-4: bodové hodnocení rizika sněhové kalamity a námrazy

respondenti/body	0	1	2	3	4	5
1.			x			
2.				x		
3.		x				
4.			x			
5.			x			
6.			x			
7.			x			
8.			x			
9.			x			
10.			x			
11.			x			
Σ	0	1	9	1	0	0
četnost	0	0,091	0,818	0,091	0	0
celkový aritmetický průměr						2
směrodatná odchylka						0,426

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-4: hodnocení rizika sněhové kalamity a námrazy

Zdroj: vlastní

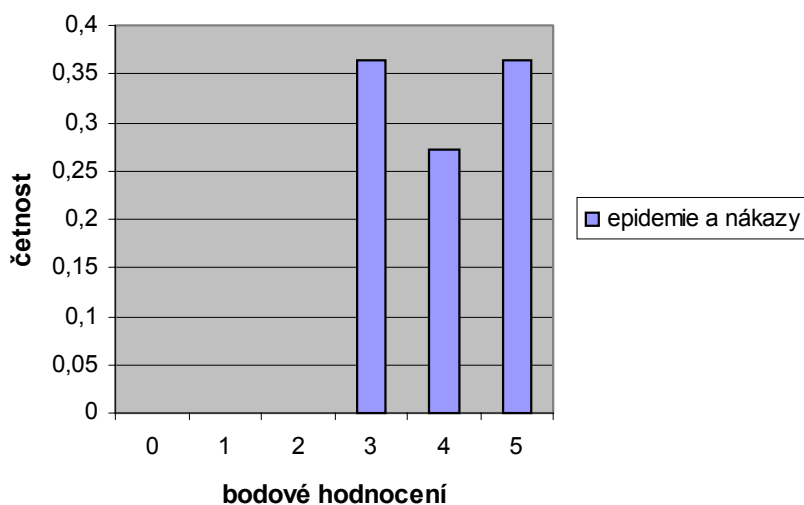
SNĚHOVÉ KALAMITY A NÁMRAZY jsou na grafu 4.2.1-4 jasně hodnoceny bodem dva, tzn., že představují nízké riziko. Dá se říci, že u tohoto rizika byl jednotný názor na to, jaké představuje pro město ohrožení.

Epidemie a nákazy

Tabulka 4.2.1-5: bodové hodnocení rizika epidemie a nákazy

respondenti/body	0	1	2	3	4	5
1.					x	
2.				x		
3.				x		
4.				x		
5.				x		
6.						x
7.						x
8.						x
9.						x
10.					x	
11.					x	
Σ	0	0	0	4	3	4
četnost	0	0	0	0,364	0,273	0,364
celkový aritmetický průměr						4
směrodatná odchylka						0,852

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-5: hodnocení rizika epidemie a nákazy

Zdroj: vlastní

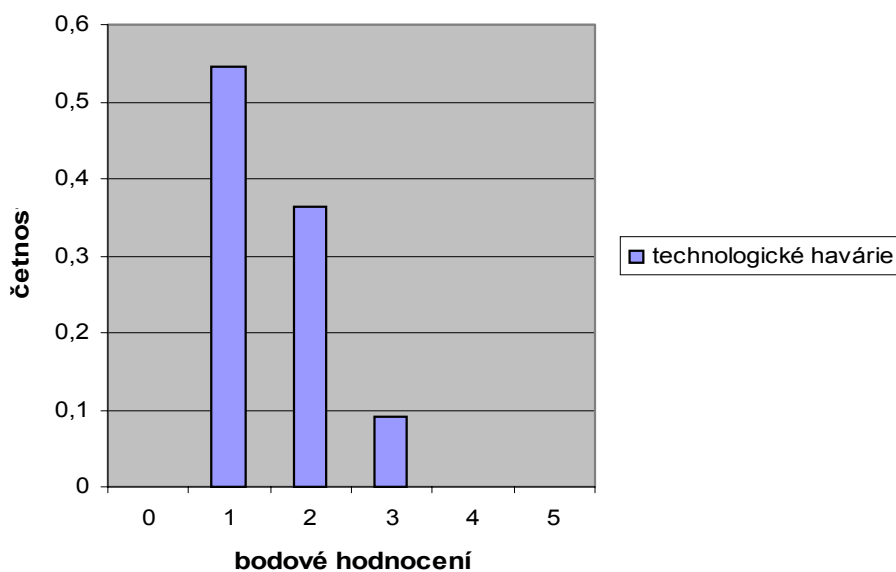
U rizika EPIDEMIE A NÁKAZY je vidět z grafu 4.2.1-5, že představuje velice významné ohrožení. Dotazovaní respondenti přidělili tomuto riziku bodové hodnocení tři až pět, tzn. střední až velmi vysoké riziko. Dalo by se to vysvětlit tím, že epidemie a nákazy nejsou až tak častým jevem, ovšem když se vyskytnou tak ztráty na životech jsou vysoké.

Technologické havárie

Tabulka 4.2.1-6: bodové hodnocení rizika technologické havárie

respondenti/body	0	1	2	3	4	5
1.		x				
2.		x				
3.			x			
4.			x			
5.				x		
6.		x				
7.		x				
8.			x			
9.		x				
10.		x				
11.			x			
Σ	0	6	4	1	0	0
četnost	0	0,545	0,364	0,091	0	0
celkový aritmetický průměr						1,545
směrodatná odchylka						0,656

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-6: hodnocení rizika technologické havárie

Zdroj: vlastní

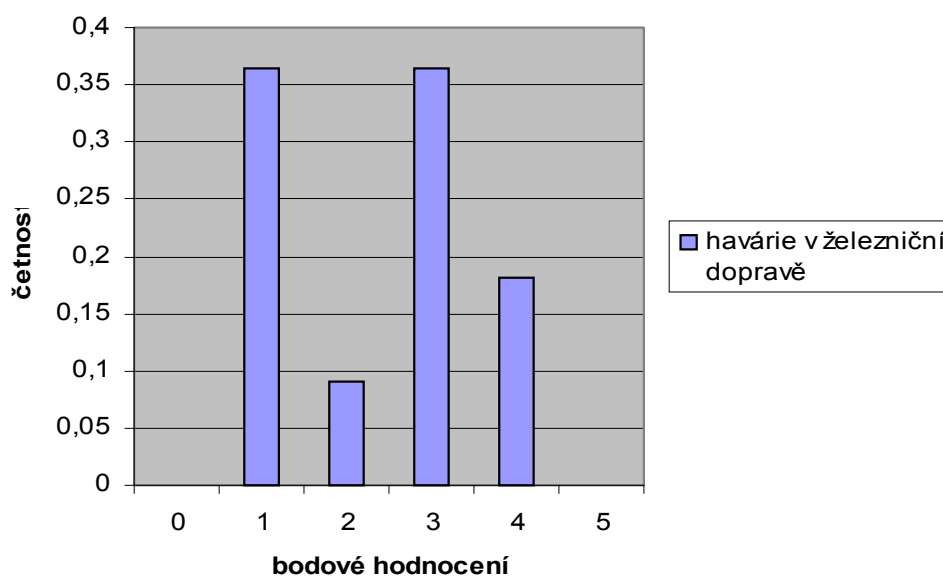
Na grafu 4.2.1-6, zachycujícím TECHNOLOGICKÉ HAVÁRIE, je vidět, že respondenti toto riziko nepovažují za veliké ohrožení. Já osobně si myslím totéž. Do technologických havárií řadíme například výpadky elektřiny, vody a toto riziko nepředstavuje podle mého názoru až tak velkou hrozbu.

Havárie v železniční dopravě

Tabulka 4.2.1-7: bodové hodnocení rizika havárie v železniční dopravě.

respondenti/body	0	1	2	3	4	5	
1.		x					
2.					x		
3.		x					
4.		x					
5.		x					
6.			x				
7.				x			
8.				x			
9.				x			
10.				x			
11.					x		
Σ	0	4	1	4	2	0	
četnost	0	0,4	0,1	0,4	0,2	0	
celkový aritmetický průměr							2,364
směrodatná odchylka							1,15

Zdroj: vlastní

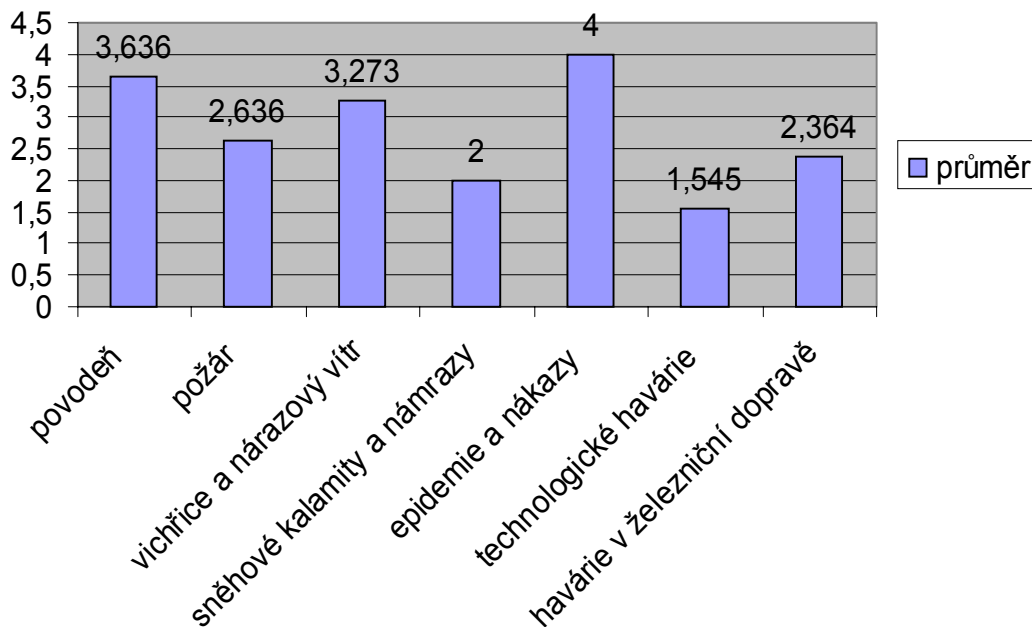
Graf 4.2.1-7: hodnocení rizika havárie v železniční dopravě

Zdroj: vlastní

Z grafu 4.2.1-7, který zachycuje HAVÁRIE V ŽELEZNIČNÍ DOPRAVĚ, je vidět odlišnost v hodnocení. Stejný počet dotázaných respondentů dalo tomuto riziku body jedna a tři, tzn., že pro některé je to minimální riziko a pro stejný počet představuje střední riziko. Asi by se to dalo vysvětlit tím, že železnice vede okolo města, takže pro město a hlavně pro obyvatele to nepředstavuje vysoké riziko, ale z hlediska finančních a majetkových škod ho lze ohodnotit jako střední až vysoké.

Pro další porovnání jsem celkové průměry jednotlivých rizik pro metodu bodového hodnocení zaznamenala do grafu 4.2.1-8. Zde je vidět, jak dotazovaní respondenti jednotlivá rizika hodnotili.

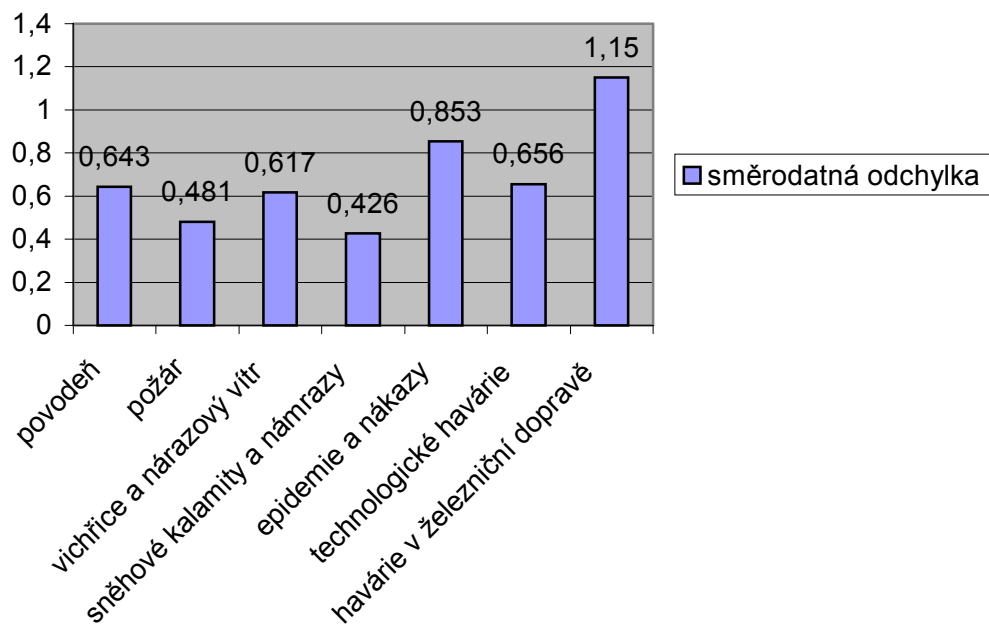

Graf 4.2.1-8: průměrné hodnocení jednotlivých rizik (metoda bodového hodnocení)

Zdroj: vlastní

Z grafu 4.2.1-8 je zřejmé, že největší ohrožení představují epidemie a nákazy. Hned za nimi je následující povodeň, vichřice a nárazový vítr. Tato tři rizika lze označit jako nejvýznamnější, která představují největší nebezpečí.

Jak už jsem se zmínila, jde o rizika, která nepřicházejí pravidelně. Jde o nárazové ohrožení. Ale toto ohrožení s sebou přináší velké ztráty, ať už majetkové, finanční nebo lidské. Proto si myslím, že je třeba, aby město Přeštice bylo na tyto rizika připraveno.

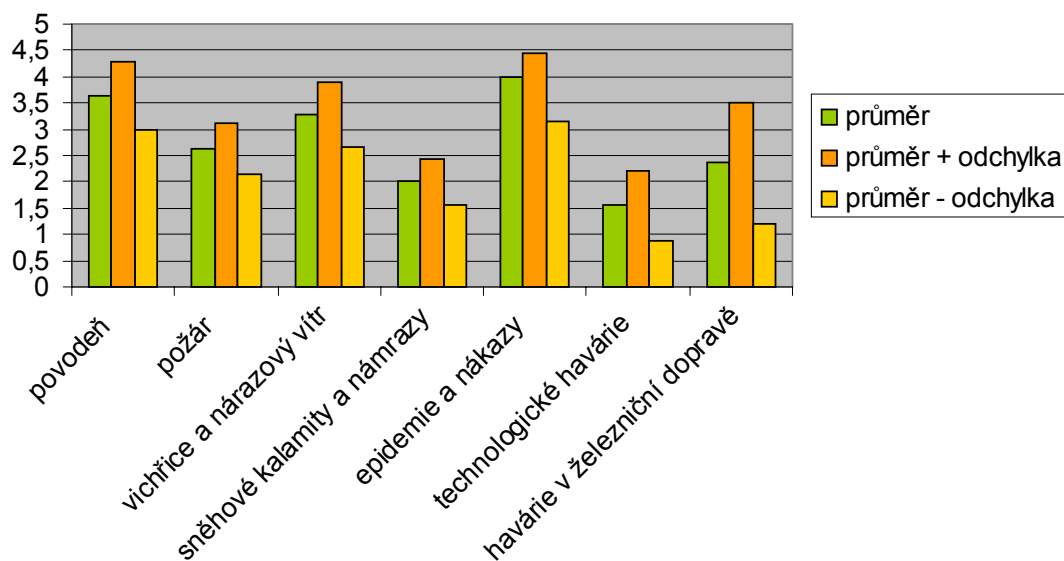

Graf 4.2.1-9: směrodatné odchylky u jednotlivých rizik (metoda bodového hodnocení)

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.1-9 zachycující směrodatné odchylky ukazuje, jak se dotazovaní respondenti lišili ve svém hodnocení.

Pro názornost jsem zahrnula průměr i s odchytkami do jednoho grafu. Graf 4.2.1-10 ukazuje odlišnost v bodovém hodnocení. Je jasně vidět, že veliký rozdíl nastává u rizika havárie v železniční dopravě a technologické havárie. Ale nejlépe se dotazovaní respondenti při bodovém hodnocení shodli u rizika sněhové kalamity a námrazy, povodeň, požár.

Graf 4.2.1-10: průměr a směrodatné odchylky u jednotlivých rizik (metoda bodového hodnocení)

Zdroj: vlastní

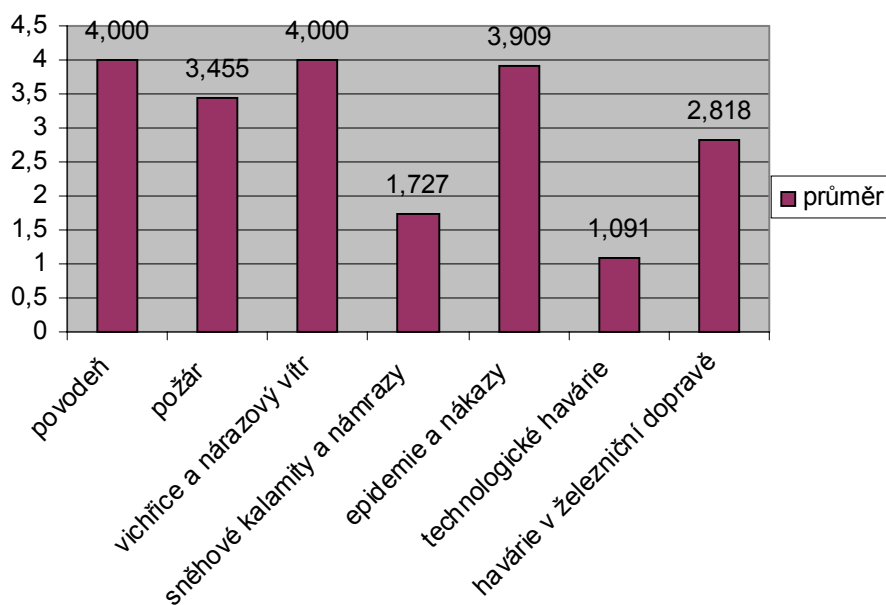
4.2.2 Druhá metoda – párové porovnání

Pomocí párového porovnání dotazovaní respondenti srovnávali ve Fullerově trojúhelníku vždy dvě rizika a vybírali významnější. Já jsem pomocí vyplněných dotazníků zjistila průměr a směrodatnou odchylku, která zachycuje, jak se dotazovaní respondenti odlišovali ve svých hodnoceních.

Tabulka 4.2.2-1: zpracování párového porovnání rizik

rizika/respondenti	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	průměr	směrodatná odchylka
povodeň	5	6	4	3	4	4	4	5	3	2	4	4	1,044
požár	5	2	3	5	2	3	2	3	3	5	5	3,455	1,233
vichřice a nárazový vítr	4	5	5	2	4	5	6	4	4	3	2	4	1,206
sněhové kalamity a námrazy	4	3	1	2	0	1	1	3	1	1	2	1,727	1,135
epidemie a nákazy	2	1	3	3	4	5	4	4	6	5	6	3,909	1,505
technologické havárie	0	0	1	3	3	1	1	0	0	3	0	1,091	1,24
havárie v železniční dopravě	1	4	4	3	4	2	3	2	4	2	2	2,818	1,029

Zdroj: vlastní

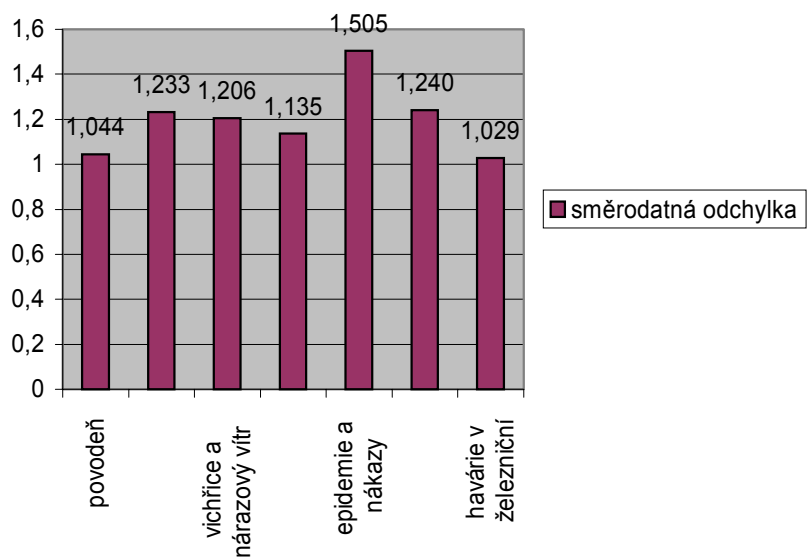

Graf 4.2.2-1: průměrné hodnocení jednotlivých rizik (metoda párového porovnání)

Zdroj: vlastní

Z grafu 4.2.2-1, který zachycuje průměr, je zřejmé, že největší ohrožení znamená povodeň, vichřice a nárazový vítr, epidemie a nákazy. Tato tři rizika byla respondenty hodnocena jako nejvýznamnější a jako ta, která představují největší nebezpečí.

Při porovnání s první metodou hodnocení, tzn. metodou bodového hodnocení, lze konstatovat, že se dospělo ke stejnému závěru. Je vidět, že i různou metodou lze dospět ke stejnému výsledku. V obou případech vycházejí jako nejnebezpečnější rizika povodně, vichřice a nárazový vítr, epidemie a nákazy.

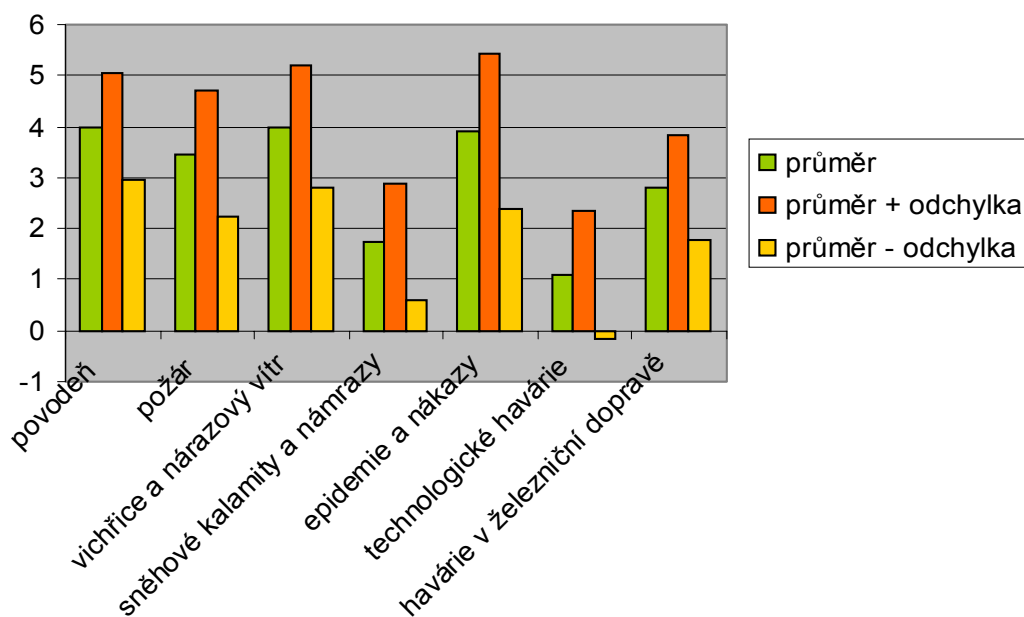

Graf 4.2.2-2: směrodatné odchylky u jednotlivých rizik (metoda párového porovnání)

Zdroj: vlastní

Graf 4.2.2-2, zachycující směrodatné odchylky, ukazuje, jak se dotazovaní respondenti lišili ve svém hodnocení.

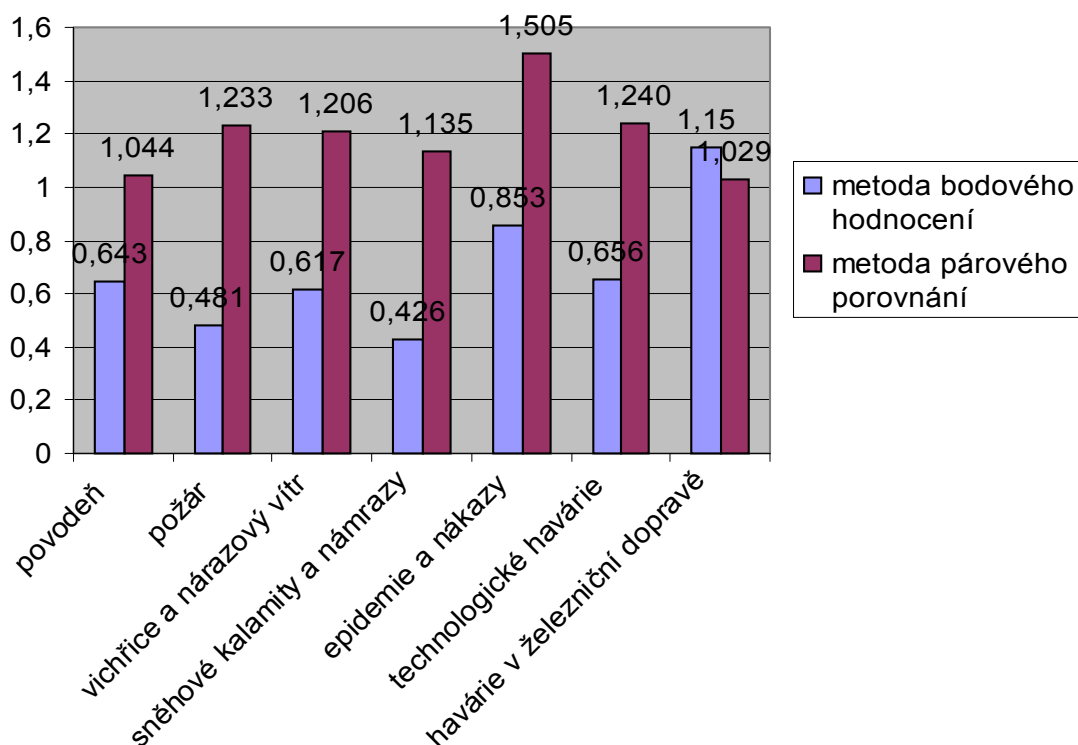
Pro lepší názornost jsem, stejně jako u metody bodového hodnocení, zahrnuje průměr i s odchylkami do jednoho grafu. Graf 4.2.2-3 ukazuje odlišnost v párovém porovnání. Zde je vidět, že velice odlišně hodnotili riziko epidemie a nákazy, a naopak nejvíce se v hodnocení shodli u rizika havárie v železniční dopravě a u povodní.

Graf 4.2.2-3: průměr a směrodatné odchylky u jednotlivých rizik (metoda párového porovnání)

Zdroj: vlastní

Pro porovnání s předchozí metodou jsem uvedené směrodatné odchylky pro metodu bodového hodnocení a metodu párového porovnání zahrnula do jednoho grafu.

Graf 4.2.2-4: směrodatné odchylky pro obě metody

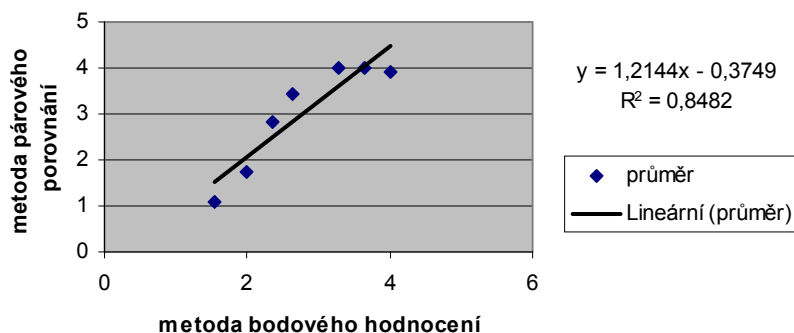
Zdroj: vlastní

Z grafu 4.2.2-4 je patrné, že první metoda (metoda bodového hodnocení) je přesnější, má větší vypovídací hodnotu, protože se méně liší směrodatné odchylky od bodových hodnot, které jednotlivým rizikům přiřadili dotazovaní respondenti. Naproti tomu u metody párového porovnání jde o větší odchylky ve výběru důležitějších rizik.

Dá se říci, že pro dosažení přesnějších výsledků je lepší metoda bodového hodnocení, protože směrodatné odchylky nejsou tak velké a dotazovaní respondenti se relativně shodli s přidělováním bodových hodnot jednotlivým rizikům.

4.2.3 Porovnání metod

Na závěr jsem obě dvě metody (metodu bodového hodnocení a metodu párového porovnání) zachytila do jednoho grafu, abych zjistila, jestli mezi jednotlivými ukazateli existuje závislost.

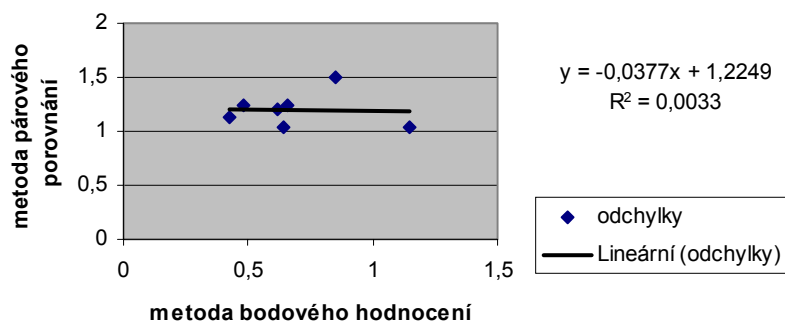

Graf 4.2.3-1: závislost průměrů

Zdroj: vlastní

Z grafu 4.2.3-1, který zobrazuje průměry obou metod je zřejmé, že mezi metodou bodového hodnocení a metodou párového porovnání existuje závislost (koeficient determinace je blízky jedné), tzn., že pro určení větší hrozby rizik lze použít obě metody (metodu bodového hodnocení i metodu párového porovnání).

Pro dané území, pro které jsem rizika hodnotila, se prokázalo, že lze metody použít samostatně, protože mezi metodou bodového hodnocení a metodou párového porovnání existuje závislost.

Graf 4.2.3-2: závislost směrodatných odchylek

Zdroj: vlastní

Naproti tomu u grafu 4.2.3-2 zobrazujícím směrodatné odchylky je vidět, že mezi metodou bodového hodnocení a metodou párového porovnání závislost neexistuje (koeficient determinace se neblíží k jedné). Zde je lepší vybrat si jednu metodu, a pomocí té zobrazit jednotlivé odchylky. Jak už jsem uvedla u grafu 4.2.2-4, který srovnával směrodatné odchylky jednotlivých metod, je zde pro dosažení přesnějších výsledků lepší použít metodu bodového hodnocení.

5 Hodnocení a doporučení

Na základě poznatků, které jsem při zpracování této práce získala, a na základě mého vlastního uvážení, lze konstatovat, že pro město Přeštice představuje největší hrozbu riziko povodně. Ta vychází jako nejpravděpodobnější ve výsledné matici rizik a z hlediska hrozby, kterou jsem zjišťovala pomocí dotazníkového šetření, se nachází také mezi prvními.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že u metody bodového hodnocení je největším ohrožením mimořádná událost epidemie a nákazy, jak je zřejmé z grafu 4.2.1-8. Já osobně bych s tím souhlasila. Na jedné straně jde o riziko, které se nevyskytuje každoročně a asi se na něj nelze připravit jako na jiná, ale na straně druhé s příchodem této události lze předpokládat velké škody na lidských životech. Hned za tímto rizikem následují povodně, které jsou podle mého názoru pro město asi nejpodstatnější. A jako další následuje riziko vichřice a nárazový vítr. U metody párového porovnání pomocí tzv. Fullerova trojúhelníku vychází jako největší riziko povodeň a shodně s tímto i riziko vichřice a nárazový vítr, jak je vidět na grafu 4.2.2-1. V těsné blízkosti za těmito mimořádnými událostmi následují epidemie a nákazy.

Jak už jsem uvedla, nejčastěji vyskytující se událostí je podle mého názoru povodeň. U ostatních událostí, jako například epidemie a nákazy, vichřice a nárazový vítr je menší předpoklad jejich vzniku, ale naopak povodně hrozí každoročně, protože městem protéká řeka Úhlava. Proto je určitě na místě zabývat se opatřeními na ochranu proti povodním.

Proti povodním začalo město Přeštice bojovat až po povodni v roce 2002. Do této doby se s takovou hrozbou moc nepočítalo, nebo lépe řečeno se takováto katastrofa nebrala v potaz. Město Přeštice muselo zavést určitá opatření k ochraně proti povodni.

Mezi opatření k ochraně proti povodni lze zařadit:

- sestavení povodňových plánů,
- pravidelné povodňové prohlídky, které organizuje Povodňová komise města Přeštice, ve spolupráci se správci vodních toků a vodních děl, povodňové prohlídky se provádějí nejméně jednou ročně, zpravidla před obdobím jarního tání nebo letních přívalových dešťů,
- příprava předpovědní a hlásné povodňové služby,
- organizační a technická příprava povodňové ochrany, která zahrnuje stanovení odpovědných pracovníků a také materiální vybavení,

- vytváření hmotných povodňových rezerv,
- stanovení záplavových území,
- příprava účastníků povodňové ochrany.

Tato opatření k ochraně proti povodni můžeme označit jako opatření, která se provádějí ještě před vznikem samotné povodně. Při vzniku povodně lze provádět tyto opatření:

- varování,
- zřídit hlídkovou službu, která dohlíží na průběh povodní,
- vyklizení záplavových území,
- řízené ovlivňování odtokových poměrů,
- povodňové zabezpečovací práce,
- povodňové záchranné práce,
- evidenční a dokumentační práce.

A po ustoupení povodně následuje hlavně obnovení narušeného území, tzn.:

- zjišťování a oceňování povodňových škod,
- odstraňování povodňových škod,
- dokumentační práce a vyhodnocení povodňové situace.

Dalo by se říci, že město Přeštice je proti mimořádným událostem (hlavně povodním) a krizovým situacím dostatečně zabezpečeno. A to na všech úrovních bezpečnostních složek tzn. v rámci integrovaného záchranného systému i systému krizového řízení.

Složky integrovaného záchranného systému disponují dobrým technickým vybavením, které je však nutno stále obnovovat a modernizovat. Jedině prostřednictvím této modernizace lze bez obtíží zvládat mimořádné události a krizové situace.

Ale bohužel, samotné ovládání a využívání moderní techniky a technického vybavení ke zvládnutí mimořádných událostí a krizových situací nestačí. Důležitou roli hraje také proškolení a zkvalitňování zaměstnanců integrovaného záchranného systému. Dále je podle mého názoru nutné pravidelně cvičit postupy záchranných prací. Tímto cvičením se zaměstnanci připraví na různé události, které mohou při krizových situacích nastat a při vzniku těchto situací je už nic nepřekvapí. Pro příslušníky integrovaného záchranného

systemu, hlavně pro policii a hasičský záchranný sbor, je také důležité jejich proškolení k poskytování první pomoci. Je to nezbytné z toho důvodu, že na místo nehody nebo při vzniku mimořádné události přijede ve většině případů první hasičský záchranný sbor a policie, a proto by měli umět poskytnout první pomoc jako profesionálové.

I v rámci systému krizového řízení lze konstatovat, že město Přeštice dělá vše proto, aby se do jisté míry zamezilo mimořádné události a to hlavně povodni, která vychází jako největší riziko pro město. Počínaje sestavováním povodňových plánů, pravidelnými povodňovými prohlídkami přes varování obyvatel a konče záchrannými a likvidačními pracemi. Dále se město Přeštice snaží o to, aby jeho obyvatelé byli včas a dostatečně informováni o případné možnosti vzniku mimořádné události a je dostatečně připraveno tuto mimořádnou událost řešit.

Důležitá je preventivně výchovná činnost dětí, mládeže a obyvatelstva před vznikající nebo nastalou mimořádnou událostí, které se musí věnovat pozornost. Tato činnost zahrnuje:

- seznámení dětí a mládeže při výuce na základních a středních školách,
- seznámení obyvatel na přednáškách, seminářích a ukázkových akcích,
- informování prostřednictvím internetových stránek města,
- informování prostřednictvím médií (rádio, televize, denní tisk).

Na základních a středních školách většinou přednášky pořádají příslušníci hasičského záchranného sboru nebo policie, kteří názorně ukáží jak se v případě mimořádné události zachovat, tzn. kam zavolat, jak upozornit ostatní občany, atd.

Seznámení občanů města Přeštice probíhá na různých ukázkových akcích, kde většinou příslušníci hasičského záchranného sboru předvedou záchrannou akci, zabezpečení mimořádné události. Dále mohou občané získat informace na úřední desce města. Zde je uvedeno zejména:

- kdy se jedná o mimořádnou událost,
- jak o mimořádné události informovat ostatní občany a hlavně příslušníky Integrovaného záchranného systému,
- jak se při mimořádné události zachovat,
- jak zabezpečit svůj majetek.

Bohužel tyto informace jsou uvedeny pouze na internetu nebo na úřední desce města Přeštice. Pro starší občany je tato informovanost, podle mého názoru, nedostatečná. Tito

obyvatelé nemají přístup k internetu a i kdyby asi měli, tak s počítačem neumějí zacházet a na úřední desce tyto údaje nezůstávají na stálo, protože místo je omezené. Proto bych asi doporučila, aby město Přeštice pořádalo různé přednášky a semináře, při kterých by přednášející měl kontakt s občany, mohl odpovídat na jejich dotazy a případné nejasnosti by ihned na místě upřesnil. Myslím si, že lidé a zejména pak starší občané, by při mimořádné události byly připravení a věděli co dělat (co si při evakuaci sbalit, kam se přesunout, atd.).

6 Závěr

V této práci jsem se nejdříve zaměřila na obecnou charakteristiku bezpečnosti obcí v České republice. Uvedla jsem zde složky bezpečnostního systému, do kterého řadíme integrovaný záchranný systém a systém krizového řízení, a provedla jsem obecný popis těchto systémů. Dále jsem provedla stručnou charakteristiku města Přeštice a popsala jsem jednotlivé složky bezpečnosti tak, jak působí v Přešticích. U integrovaného záchranného systému jsem se zaměřila hlavně na Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, územní odbor Plzeň, protože podle mého názoru jsou hasiči páteří celého integrovaného záchranného systému. Zde jsem uvedla události, kterých se účastnil Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, územní odbor Plzeň v letech 2005 a 2006. Z celkového porovnání je vidět, že se počet událostí v roce 2006 výrazně změnil oproti roku předchozímu. Vzrostl počet technických havárií a došlo také k nárůstu živelných pohrom, který je zřejmě způsobem změnou klimatu. Ale na druhou stranu se snížil počet dopravních nehod a klesl také vznik požárů.

Dále jsem v této práci provedla analýzu rizik, která představují pro město ohrožení. Nejprve jsem se zaměřila na analýzu rizik z hlediska pravděpodobnosti jejich výskytu. Zde bylo vidět, že nejpravděpodobnější mimořádnou událostí je povodeň, která se předpokládá každoročně. Na druhém místě jsou havárie v železniční dopravě, vichřice a nárazový vítr, sněhové kalamity a námrazy. Jejich výskyt město Přeštice předpokládá jednou za 10 let. Výskyt ostatních mimořádných událostí není moc pravděpodobný, zpravidla jde o jednocentní či dvoucentní pravděpodobnost vzniku této mimořádné události.

Abych zjistila, které riziko představuje pro město největší hrozbu, provedla jsem dotazníkové šetření, kde jsem se dotázala jedenácti respondentů na jejich názor. Tito respondenti v první otázce přidělovali jednotlivým rizikům body podle toho, jak velké nebezpečí riziko představuje. Ve druhé otázce vybírali významnější riziko. Jednalo se o metodu párového porovnání pomocí tzv. Fullerova trojúhelníku.

U metody bodového hodnocení vyšlo jako největší ohrožení riziko epidemie a nákazy. Hned za tímto rizikem následují povodně, které jsou podle mého názoru pro město asi nejpodstatnější. A jako další následuje riziko vichřice a nárazový vítr. U metody párového porovnání pomocí tzv. Fullerova trojúhelníku vychází jako největší riziko povodeň a shodně s tímto i riziko vichřice a nárazový vítr. V těsné blízkosti za těmito mimořádnými událostmi následují epidemie a nákazy.

Tyto dvě metody (metodu bodového hodnocení a metodu párového porovnání) jsem mezi sebou porovnála a na základě rozptýlenosti je vidět, že u metody párového porovnání je větší vychýlenost, proto by bylo lepší použít metodu bodového hodnocení.

Nejčastěji vyskytující se událostí je podle mého názoru povodeň. Vychází z analýzy rizik z hlediska pravděpodobnosti na prvním místě a z hlediska dotazníkového šetření je zřejmé, že se jedná o riziko, které představuje pro město velikou hrozbu. Dalo by se říci, že povodeň hrozí velmi často, protože městem protéká řeka Úhlava, která se každoročně, v důsledku tání sněhu na horách nebo vlivem přívalových dešťů, vylévá z břehů. Proto je určitě na místě zabývat se opatřeními na ochranu proti povodním.

Město Přeštice proti povodním začalo bojovat až po povodni v roce 2002. Do této doby se s takovou hrozbou moc nepočítalo, nebo lépe řečeno se taková katastrofa nebrala v potaz. Musela se zavést určitá opatření k ochraně proti povodni. Sestavily se povodňové plány a začalo s pravidelnými povodňovými prohlídkami. Město Přeštice také snížilo jeden břeh řeky. Tento zásah byl důležitý proto, aby se v případě rozvodnění řeky voda rozlila na louky a ne na obytná stavení, která jsou na druhé straně řeky. Myslím si, že to bylo určitě rozumné, a určitě i díky tomu se od roku 2002 v Přešticích povodeň neobjevila. Je ovšem otázkou, jestli toto opatření bude stačit i nadále. Povodně se už delší dobu neobjevili a podle mého názoru i město na toto riziko už částečně zapomnělo. Proto by bylo asi dobré, kdyby se pravidelně kontrolovalo jak tento snížený břeh opět narůstá a něco se s tím dělalo.

První cíl, obecný popis bezpečnosti obcí, byl naplněn v kapitole druhé. Popis a analýza integrovaného záchranného systému je realizována v kapitole třetí a hodnocení a analýza bezpečnosti obce Přeštice je zpracována v kapitole čtvrté. Navíc oproti stanovenému cíli, jsou v kapitole čtvrté vyvozeny metodické závěry.

Celkově lze konstatovat, že cíl bakalářské práce byl splněn a překročen.

Seznam literatury

- [1] ANTUŠÁK, E., KOPECKÝ, Z. *Úvod do teorie krizového managementu I*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, Oeconomica, 2002. ISBN 80-245-0340-9.
- [2] KAJ, G., HANKE, O. *Řízení v krizových situacích*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-104-6.
- [3] OCHA Orientation Handbook on Complex Emergencies. OCHA 2000
- [4] PROCHÁZKOVÁ, D., ŘÍHA, J. *Krizové řízení*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2004. ISBN 80-86640-30-2.
- [5] ROUDNÝ, R., LINHART, P. *Krizový management I: Ochrana obyvatelstva, mimořádné události*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2004. ISBN 80-7194-674-5.
- [6] SMEJKAL, V., RAIS, K. *Řízení rizik*. Praha: Grada Publishing a. s., 2003. ISBN 80-247-0198-7.
- [7] ŠTĚTINA, J. *Medicína katastrof a hromadných neštěstí*. Praha: Grada Publishing a. s., 2000. ISBN 80-7169-688-9.
- [8] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.
- [9] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení).
- [10] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).
- [11] Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.
- [12] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.
- [13] Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.
- [14] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 76/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.
- [15] Zákon č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky.
- [16] Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizové řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.
- [17] Vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy.
- [18] Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.
- [19] Směrnice Ministerstva vnitra č.j.: PO-365/IZS-2004, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje a obce, jeho uvedení do pohotovosti, vedení dokumentace a některé další podrobnosti.

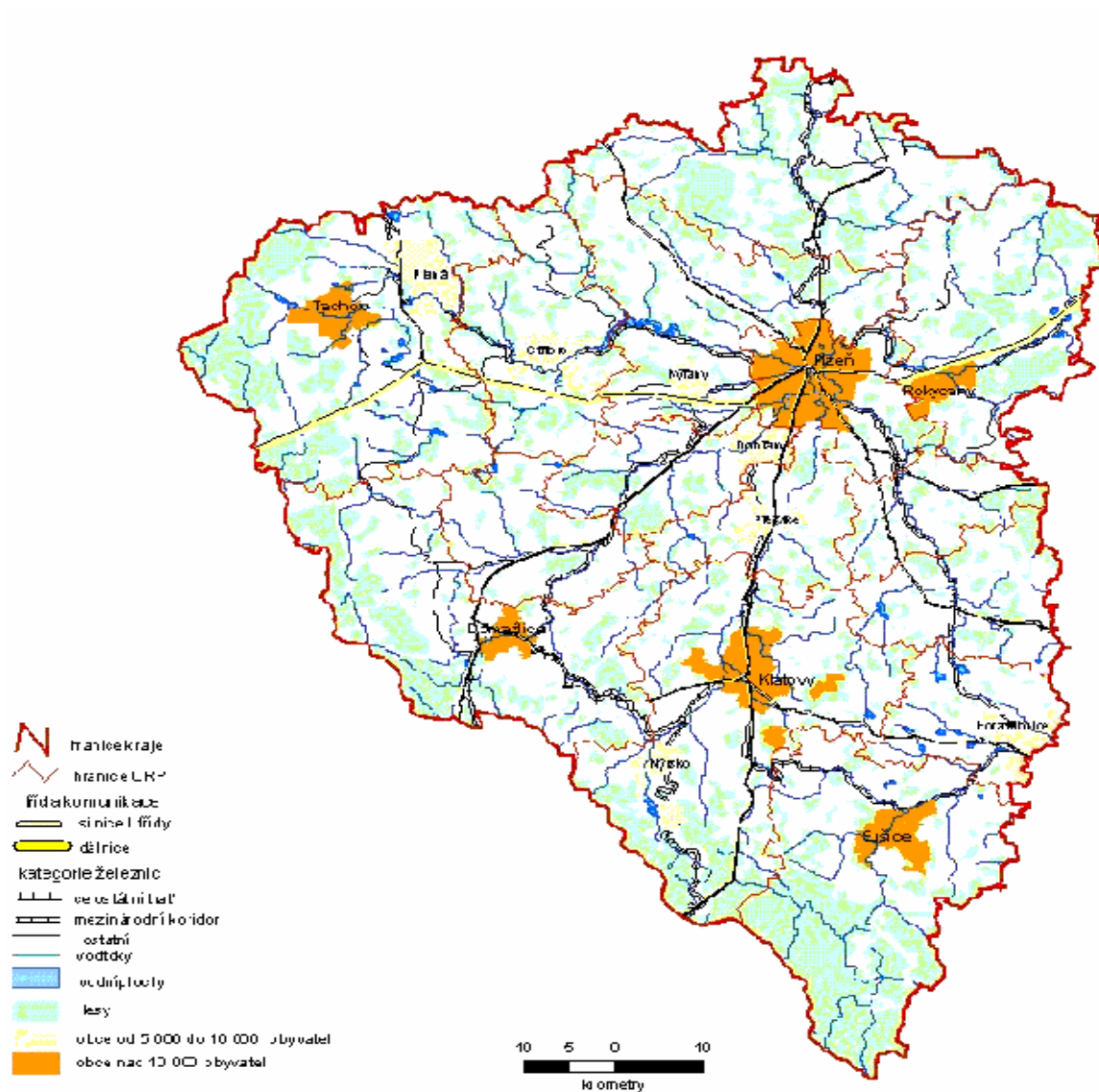
Internetové stránky

- [20] www.army.cz
- [21] prestice.turistik.cz
- [22] www.prestice-mesto.cz
- [23] www.hzspk.cz
- [24] www.pm.hzspk.cz
- [25] www.kr-plzensky.cz

Seznam příloh

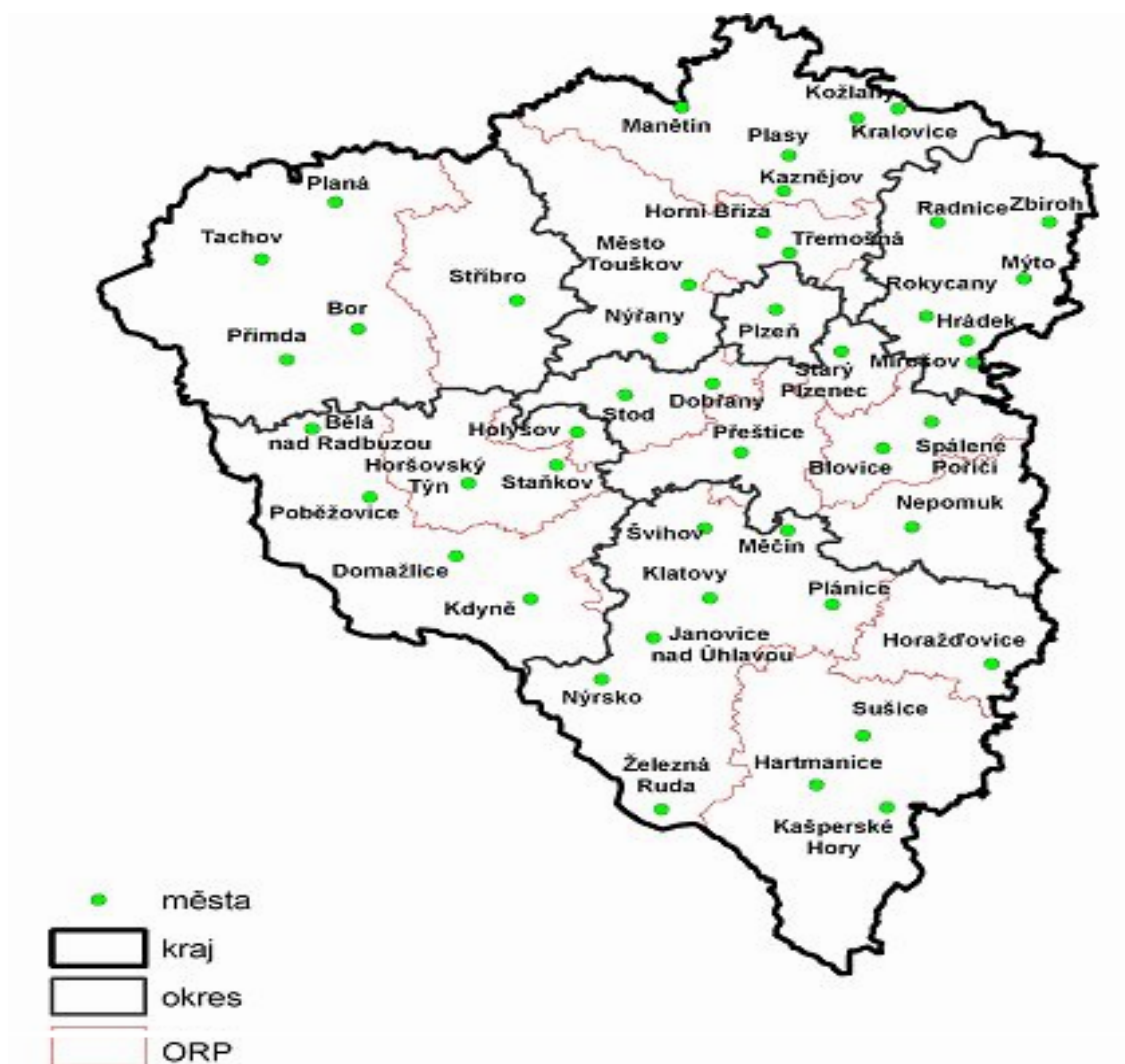
- A Geografická mapa Plzeňského kraje
- B Mapa měst Plzeňského kraje
- C Letecký pohled na Přeštice
- D Organizační schéma orgánů města Přeštice
- E Přeštice při povodních roku 2002
- F Zásahová technika Hasičského záchranného sboru, územní odbor Plzeň, požární stanice Přeštice
- G Dotazník

Příloha A: Geografická mapa Plzeňského kraje

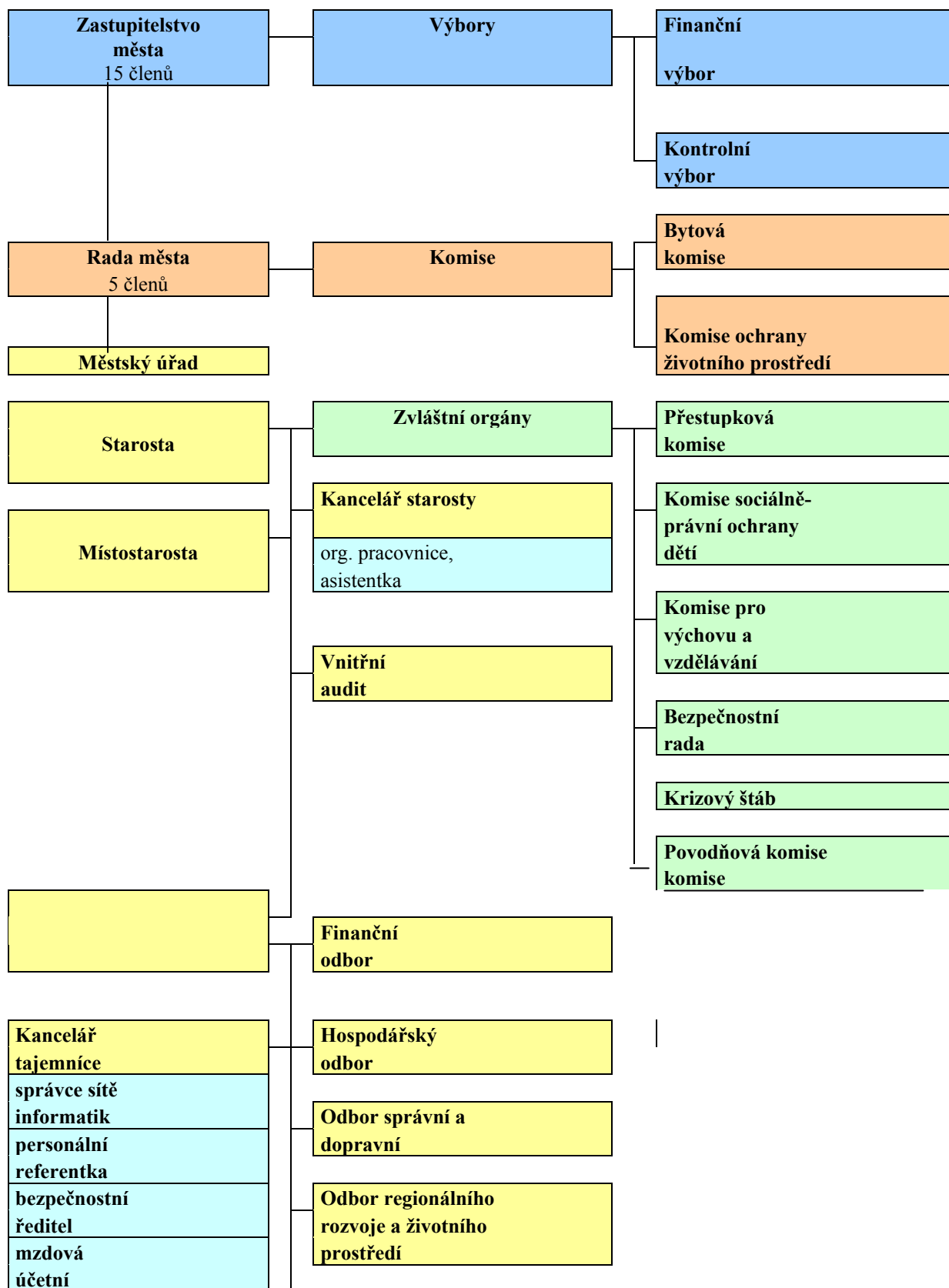
Příloha B: Mapa měst Plzeňského kraje

Příloha C: Letecký pohled na Přestice

Příloha D: Organizační schéma orgánů města Přeštice

**Odbor sociálních
věcí a zdravotnictví**

**Odbor školství, kultury
a památkové péče**

**Odbor výstavby a
územního plánování**

**Odbor
živnostenský úřad**

Příloha E: Přeštice při povodních roku 2002

Příloha F: Zásahová technika Hasičského záchranného sboru, územní odbor Plzeň, požární stanice Přeštice

AZ 30 IFA

CAS 24 Praga

RZA Nissan Patrol

CAS 24 LIAZ

Příloha G: Dotazník

Dotazníkové šetření

Vážená paní, vážený pane,

v rámci zpracování bakalářské práce na téma Bezpečnost obce, ve které se zabývám hrozbami, riziky v obci a prevencí proti těmto rizikům, sleduji názory na mimořádné události, které hrozí území obce s rozšířenou působností Přeštice.

Z tohoto důvodu a samozřejmě při zachování anonymity sdělení, si dovoluji obrátit se na Vás s tímto dotazníkem s prosbou o Váš názor a hodnocení.

Za laskavé vyplnění dotazníku Vám děkuji.

Eva Kubátová

DOTAZNÍK

1. V následující tabulce jsou uvedena rizika, u kterých lze předpokládat výskyt v obci s rozšířenou působností Přeštice. U každého rizika označte křížkem hodnotu odpovídající váze, kterou přiřkládáte jednotlivým rizikům ze škály 0 – 5.

- 5 ... velmi vysoké riziko
- 4 ... vysoké riziko
- 3 ... střední riziko
- 2 ... nízké riziko
- 1 ... minimální riziko
- 0 ... žádné riziko

	0	1	2	3	4	5
POVODEŇ						
POŽÁR						
VICHŘICE A NÁRAZOVÝ VÍTR						
SNĚHOVÉ KALAMITY A NÁMRAZY						
EPIDEMIE A NÁKAZY						
TECHNOLOGICKÉ HAVÁRIE						
HAVÁRIE V ŽELEZNIČNÍ DOPRAVĚ						

2. Ve Fullerově trojúhelníku se jedná o metodu párového porovnávání, kdy porovnáváte vždy dva řádky a konkrétně dvě rizika pod sebou. Významnější riziko, které podle Vás představuje větší nebezpečí zakroužkujte.

- A ... povodeň
- B ... požár
- C ... vichřice a nárazový vítr
- D ... sněhové kalamity a námrazy
- E ... epidemie a nákazy
- F ... technologické havárie
- G ... havárie v železniční dopravě

Fullerův trojúhelník

A	A	A	A	A	A
B	C	D	E	F	G
	B	B	B	B	B
	C	D	E	F	G
		C	C	C	C
		D	E	F	G
			D	D	D
			E	F	G
				E	E
				F	G
					F
					G

ÚDAJE PRO KNIHOVNICKOU DATABÁZI

Název práce	Bezpečnost obce
Autor práce	Eva Kubátová
Obor	Veřejná ekonomika a správa
Rok obhajoby	2007
Vedoucí práce	Doc. Ing. Radim Roudný, CSc.
Anotace	Práce se zabývá bezpečností obce, charakterizuje složky bezpečnosti jako integrovaný záchranný systém a systém krizového řízení. Podrobněji se zaměřuje na rizika v obci a analyzuje tyto rizika z hlediska pravděpodobnosti a z výsledků dotazníkového šetření. Dále je zde uvedeno zhodnocení rizik.
Klíčová slova	bezpečnost obce, integrovaný záchranný systém, hasičský záchranný sbor, policie, zdravotnická záchranná služba, krizové řízení